

Numer dzisiejszy składa się z 16 stron oraz „Dodatku ilustrowanego”

No. 88

XXVIII r.

istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28

Konto P.K.O. 6059 4.

Redaktor przyjmuje od 6-8 pp

Artykułów i listów autono-

wych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Niedziela, dnia 29 marca 1925 r.

Casino

Dzisiejsze przedstawienie produkcji francuskiej stanowiące CLOU PARYŻA

Złoty Książę (Le prince Charmant)

Dramat w 8-ku aktach.

W rolach głównych: ulubieniec publiczności **JACQUE LATELAIN** oraz piękna jak **Wenus KOWANKO** ponadto: **NIKOLAJ KUBIN**, genialny aktor charakterystyczny.

NAD PROGRAM: JAK SIĘ UBIERA PIĘKNA PANI Najnowsze kreacje mistrzów paryskich. Początek seansów o godz. 3.15, 5.15, 8.00, 9.45.

Ilustracja muzyczna w wykonaniu orkiestry symfonicznej **LEONA KANTORA**.

Casino

Najwspanialszy teatr

REDUTA

przy ul. Narutowicza 20 (Dzielną dawn. gmach teatru „Thalja”)

Początek o g. 8 pp. ost. seans 9.20

Tragedja domu KOENIGSMARK

Obraz ten otrzymał 1-szą nagrodę we Francji, jako najlepszy film r. 1925

„FAWOM”

jest znakiem ochronnym wyrobów garderoby męskiej i dla chłopców — znanej fabryki —

F. LISIECKI — Poznań.

Wyłączną reprezentację tej fabryki na obszar b. Kongresówki objęła firma

Hurt.
Włók.

„ZIEMPOL”

Sp.
Akc. w Łodzi

Piotrkowska 111

która poleca uwadze Szan. Odbiorców świeżo nadeszły wielki wybór nowości ostatniej mody — garderoby męskiej i dla chłopców.

UWAGA! Stale na składzie wielki wybór materiałów krajowych i zagranicznych na garnitury męskie i kostjomy damskie.

Pamiętajcie o inwalidach!

Okrączki ślubne

wszystkie fasony, zegarki **Zenith Omega, Longinus** w dużym wyborze. **Platery Porblina, Fraga** i inne najtaniej kupić można **Brzezińska 10, Jan Placek**

Towary manufakturowe

Galanteria męska i damska **Jedwabie**

Ubiory męskie i damskie na miarę. Sprzedaż na raty. Sprzedaż na raty.

Jan Tomaszewski i S-ka

Sp. z ogr. odp.

905

ul. 6-go Sierpnia 1, tel. 20-65.

Bank Przemysłowców Tow. Akc. w Poznaniu

Oddział w Łodzi — Piotrkowska 17.

przyjmuje wkł. dy oszczędnościowe na kaucje lokacyjne przeprowadza wszelkie operacje bankowe przewidziane statutem. 717—

Sowiecki system wyborczy.

Wybory sowieckie przeprowadzone w jesieni ub. roku wydały wynik ujemny, albowiem udział w nich wziął tak mały procent ludności, że rząd bolszewicki widział się zmuszonym zarządzić wybory nowe. Odbyły się one w lutym bieżącego roku a o rezultatach piszą urzędowe „Izwestia”. „Do 16 lutego wybrano do sowietów wiejskich 42554 osób z czego 12,2 proc. komunistów; do so-

wietów powiatowych 176238 osób, z czego 35,2 proc. komunistów; do sowietów okręgowych 23296 osób (komunistów 62,1 proc.); do sowietów gubernialnych 2550 osób (71,8 proc. komunistów); do Wszechrosyjskiego Kongresu Sowietów 137 osób (1 proc. komunistów)”. W powyższym zestawieniu widać, że procent delegatów komunistycznych spadał stale w miarę

re, jak wybory odbywały się do coraz wyższych ciał rządzących. Gdy bowiem w sowietach wiejskich komunisty stanowią ledwie 10 proc. ogółu wybranych, to we Wszechrosyjskim Kongresie aż 81 proc. Dzieje się to w bardzo prosty sposób! Przy wyborach do sowietów wiejskich przechodzi grupka komunistów organizacyjnie złączonych. Ci teroryzują inne ugrupowania, sami przechodzą do wyższego sowietu, aż w końcu zostają — prawie sami we Wszechrosyjskim Kongresie.

Ten sposób głosowania — jak widać — nie ma nic wspólnego ani z demokracją, ani z parlamentaryzmem. Wybory nie są tu ani powszechne, ani nawet bezpośrednie.

Papież.

Dzięki Konkordatowi Polska zawarła przymierze z czynnikami, który w życiu międzynarodowym odgrywa bardzo poważną rolę. Potęgą Watykanu przejawia się nie w sile materialnej, ale w swym wpływie moralnym.

Śród głów państw Papież posiada ogromne znaczenie i z jego głosem liczą się bardzo... Z prasy.

Czytając sprawozdania z posiedzeń sejmowych poświęconych Konkordatowi, uderza nas fakt, że główni przeciwnicy, to wybrańcy ludu, tego ludu polskiego, który do dnia dzisiejszego słynie w świecie chrześcijańskim, że swej miłości i ze swego przywiązania do prastarej katolickiej wiary przodków.

Pytamy się tego ludu z czyjego pełnomocnictwa jego przedstawiciele zwalczały akt o wysoce państwowotwórczej doniosłości? Pytamy się posłów towarzyszy z P. P. S-u, czy są pewni, iż wśród nich niema takich, którzy przywiązują specjalną wagę do katolickiego i narodowego wychowywania swych dzieci?

Śmiem twierdzić że... tak — dyskretnie nie pozwala wymienić nazwisk, gdyż chodzi właśnie o dusze owych dzieci.

Znaleźli się na lewicy posłowie którzy ubolewali nad tem, że Polska, przynależąca do chrześcijaństwa, nie przyjęła wschodniego obrządku; zapewne sądzą, że na wzór Rosji, byłaby dzisiaj Polska dodatnym materiałem dla wprowadzenia markowsko-socjalistyczno-komunistycznej cywilizacji i kultury; panosząc się dzisiaj w S. S. S. R., kultury gołego człowieka na gołej ziemi.

Świat potrzebuje, lanknie i żąda jakiegos autoritetu moralnego, czy ma nim być zabójcza, bezpłodna doktryna zrodzona lat temu ze szedziesiąt z utopii w żydowskim mózgu Karola Marksa?

Dla świata katolickiego, ide dalej dla cywilizowanego świata chrześcijańskiego, autorytetem tym jest Papież, gdyby tak nie było pytam, się dla czego w czasie wszelkich ciężkich przejść i przełomów społecznych, do niego zwracają się zawsze i zwracają nieraz z niemiernym pytaniem, czy całego świata, pytam się dlaczego wszystkie państwa utrzymują przy Watykanie swych przedstawicieli, państwa które oczywiście nie toną w bagnie demagogii i czczego doktrynerstwa lecz, te które bez względu na wyznawanie wiary, rozumieją swój własny polityczny interes — a, pytam się dalej jaka Stolica Apostolska posiada siłę?

Jedną tylko, a jest nią olbrzymia siła moralna i urok jaki promieniuje na wszystkie strony świata z czoła następców Św. Piotra.

Czem dla świata jest Papież?

Odpowiem słowami Giovanniego Papiniego: Papież jest jeden na świat cały. Jedyny nie tylko w swym prawie przewodzenia ludzkości, ale jedyny pod każdym względem i dla wszystkich ludzi.

Dla filozofów Papież jeden uosabia decytem zamierzonej przeszłości i spadkobiercą Mojżesza prawodawcy, następcą Cezarów, jedyny żyjący ze współczesnych Tyberiusza.

Dla filozofów, Papież jeden nosabia żyjąca i żywotna zawsze tradycje platonizmu Św. Jana i arystotelizmu Św. Tomasza, które dla niego jednego służą podstawą do osądzenia zdarzeń wszechświata: filozofia grecka, która dla profesorów jest dzisiaj tylko przedmiotem do egzaminowania i skrzepła historia, dla Papieża jest myślą żywotną, o tyle, o ile chrześcijaństwo, dzięki łasce bożej po przez Św. Ojców Kościoła wcieliło w siebie jej treść.

Dla artysty, Papież jest jedynym monarchą w starodawnym i szczytnym tego słowa znaczeniu, monarcha panującym nad ludzkością: monarcha z prawa bożego, monarcha tysiącletnim, który w pełnieniu swych obowiązków, stał przed ludem w asyryjskim przepychu, w majestacie Salomona z powagą Św. Piotra, monarcha, który pod kopułą Michała Anioła, przy wtórce muzyki Palestriny przemawia językiem Wergilusa.

Dla mężów politycznych jest duchowym władcą trzechset z górą milionów ludzi, ma swoich misjonarzy, swoich delegatów, swoich wikariuszów we wszystkich pięciu częściach świata, nawet u dzikich jeszcze ludów, dzięki temu Watykan — nawet z czysto ziemskiego punktu widzenia jest bodźcem najżywniejszym ogniskiem życia państwa...

Rozdział Kościoła z państwem! Pytam się panów posłów lewicowych czy znają historię rozwoju cywilizacji poprzez 1900 lat chrześcijaństwa? Pytam się kto karczował dziką ludzką naturę pod zasiew dzisiejszej kultury?

Pytam się czy panowie znacie historię tysiąclecia Narodu Polskiego, historię ostatnich 150-ciu lat polskiego mecenatu?

Pytam się czy katolicyzm jest tylko dla jednostek?

Pytam się czy prawa ewangelii, których najwyższym rzecznikiem jest Papież, nie odnoszą się również i do ludów jak do jednostek, pytam się czyżmi prawami i zasadami sfalszowanymi przez czerwone miedzy narodówki i doktrynerski radykalizm niesumiennych karierowiczów lud tumanicie?

Pytam się czy słowa Św. Jana „miłujcie się spolem” do narodów się nie odnoszą?

Inż. K. Folkierski.

Karty świąteczne

hartowo i detalicznie poleca w dużym wyborze
A. J. Ostrowski, Piotrkowska 55

istyczne w połączeniu z arabskim, jako związek fa. kultetu humanistycznego. Oczywiście tłumaczy się to trudnościami początkowymi i obecnie się rychle uzupełnienie. Mimo to trudno tu nie widzieć piętna żydowskiego, zarysujecie określenie „spekulacyjnego” ducha. Na słuchaczy właściwych widocznie bardzo się nie liczy. Robi się zatem z uniwersytetu pole pracy dla żydowskich uczonych. A wiadomo, że ci z upodobaniem oddają się medycynie, biologii i t. p. praktycznym gałęziom wiedzy, no i dla decorum oczywiście nieco żydowskiej i pokrewnej filologii. Ze ta hipoteza nie jest wyrwana z powietrza, świadczy fakt, że te działy, które są, jak na początkującą i „ogzotyczną” instytucję, są bardzo wysoko postawione.

Instytut mikro-biologiczny, założony staraniem Żyd. Związku lekarzy, ma się rozwijać w medycynie i pracuje przy współudziale Rotszyldowskiej lecznicy w Jerozolimie. Instytut chemiczny zakreślony bardzo szeroko: dział chemii ogólnej, syntetycznej i analitycznej, biochemiczny, obejmujący chemię koloidów i chemię biofizyczną. Szczególną uwagę ma on poświęcać ekonomicznym interesom i wogóle potrzebom Palestyny. Łącznie zaś z działem biologicznym ma odrazu zająć się doświadczeniami bakteriologicznymi, serologicznymi i t. p. w związku z miejscowymi warunkami. Językiem wykładowym jest hebrajski, a na czele wydziałów stoją światowe powagi naukowe.

Dla celów naukowej a nie pedagogicznej pracy jest też dostosowana „Żydowska Biblioteka Narodowa”. Już liczy 70.000 tomów, ale liczba ta ogromnie szybko rośnie, dzięki darom instytucji, rządów i prywatnych filantropów. Otrzymała np. cały księgozbiór orientalisty Goldziehera, również następcę Herzla w organizacji syjonistycznej, Dawid Wolfsohn zapisał na jej cele swój majątek. W dwa lata spodziewa się przybyć D. Hugo Bergmannem na czele, że postawi ją na wyżynie odpowiadającej celom uniwersytetu.

Obecnie opiekuje się uniwersytetem Centralna Rada, do której należą: Prof. Einstein, Alfred Mond, James de Rothschild, F. Warburg, Dr. Weizmann, Sokolow, Bialik (najznakomitszy współczesny poeta hebr.), Achad Ha'am (hebr. filozof) i Dr. Magnes. Prócz tego jest miejscowy komitet w Palestynie.

Uniwersytet posiada 50 akrów na szczytach gór: Skopus, Prof. Geddes i p. Meera wypracowali plany wspaniałych budynków. Narażenie jednak ponosić na zakupionej parceli stała willa, odawie zono ją i powiększono o jedno skrzydło, aby narazie dać pomieszczenie tej instytucji, która oddawała była marzeniem prawdziwych syjonistów. Już w 1901 r. płaty ich kongres polecił egzekutywie zająć się jej stworzeniem, ale za rządów tureckich było to niemożliwe. Dopiero w 1918 r. z upoważnienia rządu wielko-brytyjskiego, w obecności lorda Allenby położono jej kamień węgielny, a ukończeniu długoletnich zabiegów będzie kwitłowa uroczystość.

Prasa światowa z angielską, na czele poświęca tej chwili tak wiele uwagi, że byłoby to dziwne, gdyby... nie chodziło o sprawę tych, dla których wielka część prasy ma szczególną sympatię. Mówi się i pisze o epokowym znaczeniu tej chwili: powstanie nowe ognisko, promieniujące na cały świat dla ogólnego dobra, geniuszem rasy żydowskiej, będzie to połączenie kultury Wschodu z Zachodem, synteza obu starych kultur. Święta tradycja Palestyny, energia i praktyczny zmysł żydowskiego narodu, wzniosłe ideały zbratania ludów i tolerancji wszystkich i wszelkich poglądów, słowem tak piękne horoskopy, że — wolelibyśmy, aby ich było mniej. Bo wtedy byłoby bardziej zdolnymi do realizacji. Bylibyśmy niezmiernie radzi, gdyby żydzi w jaknajliczniejszym zastępie stanęli w Palestynie do tworzenia pracy wszelkiego rodzaju. Najbardziej życzymy im powodzenia w niej — nawet zamierzonej dla ich własnego dobra, z pominięciem dobrodziejstw dla całego świata. Jakże jednak nie miłym zgrzytem odbija się fakt, że u nas kilka ich milionów, przeważnie wybitnie, inną pracą się trudni, bez względu na wzniosłe palestyńskie hasła. Że np. niedawno cała ich prasa tłumaczyła całemu światu, iż najlepiej nadają się oni do handlu, polskim monopolem spirytusowym, t. zn., do rozpijania polskiego ludu. Coż nam pomoże wobec tego higieniczne odrzucenie uniwersytetu w... Palestynie? Ale nie tracmy nadziei. Może prima aprilis przyniesie nam niespodziankę.

Uniwersytet żydowski w Jerozolimie.

Z okazji otwarcia uniwersytetu hebr. w Jerozolimie pisze „Głos Narodu”:

Kto był w Jerozolimie, zna zapewne górę Skopus — ongi zapewne miejsce samotnych przechadzek i natchnionych dumań proroków Starego Zakonu, dziś nęcącą turystów wspaniałym widokiem: po jednej stronie Jerozolima leży ci u stóp, po drugiej rozciąga się dzika, przestrzeń Judei, zniżająca się w dolinę świętych wód Jordana i stalowej tafli Morza Martwego. Za kilka dni, bo już i kwietnia na górę tę wstąpi orszak powojennych mężów z sędziwym lordem Balfourem na czele, ale nie dla kontemplacji swoistym urokiem obdarzonej przyrody, ani wielkiej przeszłości tego kraju. Przeci-

nie, myśl ich zwrócona będzie w przyszłość. Dzień ten bowiem to bodaj od ćwierci wieku oczekiwana przez entuzjastów syjonizmu chwila: otwarcie pierwszego żydowskiego uniwersytetu. Latwo zrozumiałe tedy zajęcie budzą wszelkie szczegóły, odnoszące się do tej instytucji.

Jak na wszechinnę uderzają nas odrazu dwie okoliczności. Pierwsza, to jej charakter wyższego studium, przeznaczone dla ludzi kontynuujących pracę naukową, a nie dla uczniów, szukających podstaw wyższego wykształcenia. Druga jest brak zupełny tej wszechstronności, jakiej przywykliśmy oczekiwać od uniwersytetu. Jest instytut przyrodniczy, chemiczny i medyczny, oraz studium juda-

WIADOMOSCI Z KRAJU.

WYJAZD UCZONYCH POLSKICH
na międzynarodowy Kongres geografów
w Kairze.

(k) 27 bm. w nocy wyjechała druga część wycieczkowców na Międzynarodowy Kongres geografów do Kairu, który odbędzie się tam dnia 1 kwietnia. Ogółem delegacja polska wynosi 57 osób. Wczoraj wyjechali: prof. uniwersytecki Dr. Smoleński Jerzy, prof. Akad. Górni. Goethel Walery, Dr. asyst. un. Zeleschowski, inż. Słonimski z żoną, Dr. Ślapiński, prof. Gadamowski, red. „Naokoło świata” Goethe Ferdynand, p. Rowidowa, Dr. Niemcewiczówna, p. Midowiczówna, p. Paczowski, p. Bergrün, p. Abramowicz, prof. Arctowski z żoną, oraz Jerzy Braun z żoną, poeta i literat, Wycieczka przedstawia się niezwykle interesująco. Ruta biegnie via Wiedeń-Triest, skąd statkiem „Tevere” (I kl.) do Aleksandrii. Dnia 1 kwietnia gościć będzie u siebie kongresowców król Fuad I.

Po zamknięciu Międzynarodowego Kongresu geogr. dnia 10 kwietnia, delegacja polska ma odbyć kilka wycieczek na Sahare do oazy Kergeh, na pustynię Libijską, oraz zwiedzić góry Synaj na półwyspie, oraz dolinę Nilu. Z początkiem maja wraca wycieczka przez Syrię, M. Azję do Konstantynopola, skąd na stapi powrót do kraju. Reprezentuje na Kongresie Polskę prof. Uniw. Jag. Sawicki, który już jest w Kairze, i prof. Arctowski.

ZGON SUPRAGANA WARSZAWSKIEGO KS.
ARCYBISKUPA RUSZKIEWICZA.

(k) W Warszawie zmarł arcybiskup ks. dr. Kazimierz Ruszkiewicz. Zmarły, urodzony w roku 1836 w Dzieńkówce w Augustowskim, kształcił się w seminarjum w Sejnach i w Akademii duchownej w Warszawie. W roku 1859 został wikariuszem w Augustowie, w 1860 w Suwałkach, w roku 1862 otrzymał urząd w konsystorzu w Warszawie, wkrótce jednak wyjechał do Rzymu, gdzie w Akademii „Sapientia” uzyskał stopień doktora teologii. W roku 1865 został wice-regensem, w roku 1867 regensem seminarjum, poczem objął probostwo świętokrzyskie. W roku 1884 mianowany został biskupem — sufraganiem warszawskim i biskupem in partibus Berissy. Prace jego mieszczą się w „Przeglądzie katolickim” i „Encyklopedji kościelnej”.

OKRADZENIE KASY CHORYCH W SOSNOWCU.

(k) W Sosnowcu dokonano zuchwałej kradzieży 20.000 złotych należących do Kasy chorych. Z powyższą sumą wysłano do oddziału Banku Handlowego w Sosnowcu woźnego Kasy chorych, Ign. Kremblewskiego, który będąc w banku zajęty wykupywaniem protestowanych weksli, zostawił teczkę z pieniędzmi na parapecie okna. Jakis osobnik skorzystał z okazji, podłożył na jej miejsce swoją teczkę i ułotnił się bez śladu. Woźny po niewczasie poznał swoją stratę. Skradzione 20.000 zł. przeznaczone były na wyrównanie zaległych pensji urzędników Kasy chorych w Sosnowcu.

Feljeton.

Zasady savoir vivre'u.

Uwagi i rady.

Ponieważ w ostatnich czasach do towarzystwa ludzi technicznie zwanych „dobrze wychowanymi” przybyło wielu nowicjusów nieobeznanych z tradycjami tej kasty zacofanych ludzi, przeto sądzę, że nie od rzeczy będzie, że przytoczę tu parę uwag i rad dotyczących najpospolitszych przepisów savoir vivre'u obowiązującego w Łodzi.

Na wstępie zaznaczę, że przepisy savoir vivre'u wymagają surowego obserwowania lub też szerszają na ich ignorowanie w zależności od stanu majątkowego danej osoby; właścicieli dużej fabryki może bez ujemy dla opinii o swym wychowaniu zlekceważyć szereg przepisów, które naprzykład muszą obowiązywać kupca II kategorii lub urzędnika etatowego VI stopnia.

To samo można powiedzieć u odniesieniu do endozemców, którym wolno o wiele więcej nawet od przemysłowca opłacającego patent pierwszej kategorii lub też polskiego arystokraty już od stu lat nobilitowanego.

Jeżeli naprzykład, Amerykanin poloty nogi na stół, to to oznacza oryginalność i autentyczność pochodzenia. Jeżeli ten sam such zroli Polak be-

Związek Towarzystw Kupieckich w Poznaniu ogłasza w pismach uwagi treści następującej:

Niepotrzebnie byłoby się rozwodzić nad wszelką potężną władzą prasy w życiu politycznym i gospod. narodów. Znaczenie i poziom prasy w tak silny sposób charakteryzują obecnie siłę narodu, lub klasy społecznej, że służą wprost barometrem dla określenia wpływów i mocy danej grupy.

We współzawodnictwie zawodowym, w walce politycznej przy ścieraniu się różnorodnych interesów rozmaitych stron, ten zwykle zwycięża, kto posiada silniejszą prasę, lub mocniejszy wpływ na nią.

Znana jest powszechnie nieproporcjonalna i rażąca ilość żydów w prasie europejskiej szczególnie w dziale korespondencyjnym. Występują oni jako „najlojalniejsi” obywatele rozmaitych państw, a i prasa zagraniczna polska, nawet rządowa (Wydział Prasowy Min. Spr. Zagr.) nie jest od nich wolna. Można sobie wyobrazić wtedy, jakimi są informatorami dla zagranicy o Polsce tacy przedstawiciele prasowi, dlaczego Polska od samego początku swego istnienia była przedmiotem intryg, nieporozumień i sporów międzynarodowych i dlaczego w przeważającej części wychodziła pokrzywdzona.

W prasie wewnętrznej, krajowej spotykamy podobną kampanję antypolską. Uświadomione sfery gospodarcze polskie, akcentujące swą polskość jawne i bezkompromisowo, są najczęściej przedmiotem napaści ze strony żydów. O ile jednak zachodnio-europejscy żydzi prasowi zachowują często pozory zyczliwości, działając zresztą z tem większą perfidją i chytrą, żydzi miejscowi szkalują nas bez osłonek z prostaczo-najwmem nicraz zacietrzewieniem, ostrze miecza swego skierowując na kupiectwo polskie.

W szeregu artykułów żargonowych pism „Cajta” wileńskiego „Tageblatt” lwowskiego poseł dr. Wygodzki, sjonista, daje między innemi, takie świadectwo kupiectwu polskiemu: „Czy z takimi, li-tości godnymi kupcami i przemysłowcami (Polakami), Polska będzie mogła prowadzić walkę konkurencyjną z Niemcami i innemi państwami zachodniemi na rynku światowym? A czy może też te niedołęgi (!!!) kupcy polscy) będą mogli uzyskać dla Polski wielki rynek rosyjski handlowy i surowców, bez których polski przemysł i handel nie mogą narazie osiągnąć żadnej trwałej egzystencji? Nie widać teraz w Polsce kupca, poza żydem polskim, który mógłby tego dokonać”. Na innem miejscu Dr. Wygodzki pisze: „Ażeby Polacy mogli przejąć od żydów ich funkcję ekonomiczną, muszą oni conajmniej 100 lat (!) konkurować z żydami”. Tyle pan poseł, sjonista, publicysta, doktor Wygodzki w organach żargonowych.

Napaści na Polaków kupców, poszły też inną drogą, dość chytrze obmyślaną, bo w najpoczytniejszych kierujących polskich pismach stołecznych, i tym razem obrano specjalnie kupiectwo poznańskie i pomorskie. W jednym z kierujących tygodników gospodarczych stolicy, bezprzecznie polskim czytamy: „Niesolidni kupcy. — Powszechnie

O urabianie właściwej opinii.

narzekają na niesolidność kupców poznańskich i pomorskich przy uiszczaniu się z zobowiązań wekslowych. Liczba protestów weksli wystawionych przez tych kupców dosięga 95 proc. (!!). O ile lepiej wywiązują się kupcy z innych okolic. Nie posadza my bynajmniej pisma tego o autorstwo powyższej notatki, wprost naiwnej i pozbawionej wszelkiej logiki 95 proc. protestowanych weksli (!!) a dziwnym się jedynie brakowi krytycyzmu redakcji pisma, która albo niedopatrzyła tego, albo została zasugerowana wywodami ucznia mistrza sztuki oszczerzej posła Wygodzkiego.

Drugi przykład: Warszawskie polskie pismo codzienne, jedno z najpoważniejszych pism naszych, umieszcza komunikat, donoszący o zagadkowej śmierci p. Mojsze Rata, który „żył cicho i spokojnie”; był komiwojażerem, prowadząc interesy na Pomorzu i w Poznańskiem. Według tego komunikatu, są dwa przypuszczenia śmierci R.—samobójstwo, albo śmierć wskutek ataku sercowego, i to, w jednym i w drugim przypadku, „z powodu zawodu, jaki spotkał R. ze strony niesolidnych kupców poznańskich, i pomorskich, którzy nie wykupywali w terminie weksli”.

Może dojdzie do tego, że każda śmierć żyda, spowodowana przez niepowodzenia w interesach i wogóle w życiu, zechce się tłumaczyć „niesolidnością kupców pomorskich i poznańskich”.

Niektóre zwroty tych dwóch komunikatów są dziwnie identyczne, i kto wie, czy powyższe artykuły nie są przeróbką tego samego autora, ucznia p. Wygodzkiego.

Uważamy, że wszelkie dowody, wskazujące bezsensowność (nie mówimy już o bezpodstawności) powyższych dwóch komunikatów są zbyt liczne. Kupiectwo Poznańskie i Pomorze już przez samą statystykę obciążeń podatkowych, wykupu patentów, akcji subskrypcyjnej przy założeniu Banku Polskiego, dało najlepsze świadectwo swej solidności. Podajemy zresztą więcej dla orientacji, niż jako dowód usprawiedliwienia, że przy 4,3 proc. weksli zaprotestowanych w lutym rb. i 5,2 proc. w styczniu w całej Polsce Bank Polski oddział w Poznaniu, na kilkanaście tysięcy weksli w miesiącu lutym, miał tylko 51 weksli do protestu, t. zn. stosunek ten wyraża się tylko w promillach, a w najpoważniejszych bankach prywatnych Poznania, za miesiąc luty rb. stosunek ten waha się pomiędzy 2,26 proc. a 3,6 proc.

Zajrzyjmy teraz w stosunki kredytowe i podatkowe miast z ludnością żydowską jak Łódź. Aż roi się w pismach łódzkich tak polskich i żydowskich od ogłoszeń urzędów skarbowych o publicznych licytacjach dłużników, którzy zgórą 90 proc. składają się z nazwisk i imion o czysto żydowskim brzmieniu. Zbytecznem jest tłumaczyć, jak „solidni” są tacy kupcy, których mienie wystawia się na licytację.

Zresztą z ust oficjalnych — p. Darowskiego, wojewody łódzkiego, padło w czasie dekorowania prezesa izby skarbowej p. Towarnickiego, oświadczenie, że nigdzie tak, jak w Łodzi, nie jest popu-

dzie to dowodem braku wychowania:

Dobre wychowanie w pierwszym rzędzie zasa-dza się na chodzeniu ubranym w kompletną garderobę. W lecie podczas upałów wolno jest chodzić bez kamizelki, lecz wtedy obowiązuje czysty półkoszulek. Chodzenie bez spodni na ruchliwszych ulicach, miasta nie zaleca się ze względu na zdarzające się niewłaściwe zachowanie się wśród bezpieczeństwa. Do elegancji, a zatem do dobrego wychowania, należy noszenie — obok półkoszulka — mankietów, które nie powinny być zanadto brudne i nie powinny spadać z rąk. Najlepsze są mankiety gumowe sznurkami przywiązane do półkoszulka.

W mniemaniu niektórych ludzi do dobrego tonu należy, częste i obfite w ślinę, plucie. Oto jest pogląd fałszywy. Plucie jest co prawda zdrową i miłą rozrywką jednakże należy jej się oddawać ostrożnie i umiarkowanie; nie należy pluć ponad głową stojącej a nawet i siedzącej osoby, lub też na nakryty stół; najlepiej jest napluć na jakiś wysłany mebel, ponieważ ślina łatwo wsiąknie. Jeżeli pluje się na podłogę należy ślinę rozdeptać. Miłą i dowcipną rozrywką jest opluwanie kogoś z tyłu; sprawia to bliźnim dużą uciechę a samemu sobie zadowolenie z celności. Szczególnie jest to miły sport dla starszych dzieci i młodzieży. W tramwajach i miejscach publicznych gdzie jest wy-wieszony napis: „Nie pluć na podłogę” należy pluć na ścianę względnie jeżeli to potrafi — na sufit.

Przyjęte w chwilach rozgoryczenia po jakimś niewłaściwym czynie czy też nieudanym interesie „plucie sobie w twarz” nie jest, ani miłe ani higieniczne. Lepiej to uczynić bliźniemu.

Jeżeli w towarzystwie ktoś kicha, oznacza to że ma on katar i powinienby iść do doktora, jednakże jest przyjęte że w takich wypadkach mówi się kichającemu „sto lat zdrowia” względnie „po-myślności”. Są to bardzo inteligentne uwagi i życzenia, chociażby może się zdawało że człowiek niezdrowy nie będzie żył do stu lat. Jeżeli kichającą jest teściowa, a na przychylności jej zięcia zależy wam, to w jego obecności należy się wstrzymać od życzeń „sto lat zdrowia” aby się niepotrzebnie nie narażać, można natomiast zaskarbić sobie życi-liwość zięcia takim powiedzeniem: „W starszym wie-su katar jest niebezpieczny i bardzo często sprawa-dza rychłą śmierć”.

Bardzo ważną funkcją życiową jest jedzenie. Umiejętne wykonywanie tej czynności świadczy poehlebnie o dobrem wychowaniu jedzącego osob-nika. Będąc u kogoś na przyjęciu, ze względów praktycznych należy się starać jeść jaknajwięcej, jed-nakże niepostrzeżenie, tak żeby zdawało się że gość je bardzo mało. Na zaproszenie gospodyni na-leży podziękować ściągając cośkolwiek ukradkiem. Podczas jedzenia nie należy mlaśkać na ty-le głośno aby zagłuszyć okoliczowy jazz-band grający w tym samym pokoju. W każdym razie mlaśkając należy się od czasu do czasu, obliśkać i

Udział Cechów Szewckich w Święcie Narodowym 3 maja.

Odezwa Cechu Szewckiego Warszawskiego.

Na skutek dekretu Ołca Świętego o uznaniu święta narodowego w dniu 3. maja świętem Królowej Korony Polskiej, Zjednoczenie Stowarzyszeń Rzeczypospolitej Polskiej powzięło uchwałę, ażeby wszystkim korporacjom i stowarzyszeniom w dniu 3. maja 1925 r. przybyły ze sztandarami na Jasną Górę w Częstochowie dla wzięcia udziału w pierwszej uroczystości święta Królowej Korony Polskiej i oddania czci i hołdu Najświętszej Bogu Rodzicy, oraz uczestniczenia przy ceremonii wbiwania gwoździ ofiarowanych i poświęconych przez Ołca Świętego Piusa XI. dla Polskich sztandarów. Cech Warszawski powziął uchwałę, aby wziąć liczny udział w tej uroczystości ze sztandarami i wystosował odezwę do wszystkich Cechów rzemiosła szewckiego, która poniżej podajemy.

Koledzy Szewcy

Pomnac na prastara tradycje i historię naszych sławnych Cechów, kiedy to za trudy i znoja pracę rzemieślnicy doznawali od Majestatu Polski, Króla Jegomości pełnej opieki i troskliwości ojcowskiej — dziś po przeżyciu 150-letniej niewoli, gdy Bóg się ulitował nad narodem polskim i przywrócił nam ukochaną Ojczyznę, cechy budzą się do

szerszego życia i podnoszą swój sztandar. warszawskie nasze stają się na nowo tradycyjną twierdzą kultury, społeczeństwa i wierności służby dla Ojczyzny, wzmacniając wielką ideę bohaterskiej sławy Jana Kilińskiego.

Koledzy, Majestat Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, Święta Królowa Korony Polskiej, wzywa swych synów przed Tron swój na Jasną Górę w dniu 3. maja 1925 r., ażeby udzielić im swego błogosławieństwa i okazać swą potężną moc i władzę Królowej nad Królami, a której naród polski oddał swą Ojczyznę pod opiekę i uznał ją swoją Królową.

W dniu wielkiego święta Królowej Korony Polskiej nie może nas zabraknąć przed Jej Tronem. Delegacie naszych Cechów z całej Polski ze sztandarami muszą zmanifestować przed Najświętszym Majestatem i złożyć należną Cześć i Hołd swojej Królowej Bogu Rodzicy Marii.

Starszy Zgromadzenia Wł. Dobrzyński
Podstarszy: S. Mironowicz.

Uwaga: Prajurit korzystając z ulgi kolejowych zechce zwracać się o informacje pod adresem: Wł. Dobrzyński, Warszawa, ul. Chmielna Nr. 18.

larnem nieplacenie podatków i uchylania się od obowiązków na rzecz państwa. A nawet kierujący dziennik żydowski w Łodzi, uderzający na alarm z powodu tego przemówienia wojewody Darowskiego, uznaje, że w istocie zdarzyły się od czasu fakty uchylania się od świadczeń, na rzecz skarbu, oraz sporadyczne zresztą wypadki wprowadzenia w błąd władz podatkowych.

Kto zajmuje się i śledzi zjawiska społeczno-gospodarcze, ten zna wielką rolę w tym życiu prasy, wywierającej na kierunek tego życia dominujące znaczenie. Oświetlenie prasy może być obiektywne, od wypadku do wypadku, zazwyczaj bardzo pożyteczne, i tendencyjne, przeważnie szkodliwe, prowadzone planowo i systematycznie. Właśnie dwa na początku podane, przykłady oczerniania kupiectwa polskiego należy uważać, jak z góry obmyślane, nawskroś tendencyjne, komunikaty, skierowane przeciwko czci kupiectwa polskiego i Pomorza, jako nieśmiałe, narazie ukryte, próby urabiania jaknajgorzej o nas opinii wobec całego społeczeństwa. Czuliśmy się w obowiązku nie zdementowania właściwie (bo niema co dementować), a zwrócenie uwagi krytycznie myślących na podobnego rodzaju akcję oszczerczą prowadzoną przez pewne grupy ludzi.

MANIFESTACJA W ZGIERZU NA RZECZ NIETYKALNOŚCI GRANIC POLSKI.

Z inicjatywy miejscowego oddziału Związku Lud.—Narod. w Zgierzu została zorganizowana w Niedzielę dn. 22 marca r.b. Manifestacja na rzecz nietykalności granic Rzeczypospolitej Polskiej. Zebrani w liczbie zgórą dwustu osób po wysłuchaniu przemówień Ławnika magistratu m. Łodzi prof. Krukowski, i posła D-ra Raba uchwalili niżej podaną rezolucję i odśpiewali przy podniesionym sztandarze pieśń „Nie damy ziemi skąd nasz ród”. Rezolucja brzmiała: „Członkowie i sympatycy Zgierskiego Oddziału Związku Lud.—Narod., zebrani w dniu 22 marca r.b. na Wielkiej Manifestacji, zwołanej z powodu zamachu Niemiec na granice Polski po wysłuchaniu referatu Ławnika m. Łodzi prof. Krukowski i gorącego aktualnego przemówienia posła na Sejm D-ra Raba, jednogłośnie oświadczają, że Traktat Wersalski podpisany przez Wielkie Mocarstwa i przez przedstawicieli Polski, jest niezachwianą podstawą równowagi i pokoju w Europie i że wytknięte przez ten Traktat granice Rzeczypospolitej Polskiej, chociaż w wysokim stopniu krzywdzące Naród Polski wskutek obcięcia połowy bratniego nam Górnego Śląska, okrojenie Pomorza, wyodrębnienie w wolne miasto Gdańsk i zatrzymanie przy Rzeszy Niemieckiej odwieczne polskie Mazury i Prus Królewskie — muszą pozostać nienaruszalne i w razie jakiegokolwiek gwałtu będą broniące przez cały Naród Polski ze zdecydowaną jednomyślnością i z całym poświęceniem.”

DZIAŁALNOŚĆ BANKU ROLNEGO.

Państwowy Bank Rolny nabył dotychczas 11 obiektów przeznaczonych dla parcelacji o obszarze 8,788 ha; obecnie zaś przeprowadza pertraktację w sprawie kupna 55 obiektów o obszarze 77,192 ha. Bank przystępuje w najkrótszym czasie do likwidacji nabytych majątków, pozbawia oprócz akcji nabywania Bank ma za zadanie zorganizowanie racjonalnej pomocy dla osadników, pomoc ta polega na za-

opatrywaniu nowonabywców w materiały budowlane, i inwentarz, przeprowadzaniu melioracji na utworzonych parcelach, oraz organizowanie pomocy technicznej przy zabudowie parcel i urządzaniu kolonii.

Na posiedzeniu rady nadzorczej w dniu 2 marca br. zakwalifikowano do kupna przez Bank 12 majątków ogólnego obszaru 10,067,15 ha, z czego nadaje się do nabycia 8,361,47 ha. Ogólna wartość tych majątków wynosi 1,216,370 zł, z czego gotówką ma być zapłacone 763,370 złotych, reszta zaś listami zastawnymi Banku.

ATE

Jak slychać, projektowane jest podwyższenie kapitału zakładowego Państwowego Banku Rolnego do sumy 25 milionów złotych, zmiana ta nastąpi na zasadzie specjalnego rozporządzenia Rady Ministrów którego opracowanie jest obecnie w toku.

KONWERSJA 8 PROC. PAŃSTWOWEJ POŻYCZKI ZŁOTEJ.

8 proc. państwowa pożyczka złota z 1922 r. ma być w myśl rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej z d. 26 czerwca 1924 r. skonwertowana na 8 proc. państwową pożyczkę konwersyjną, płatną d. 1. października 1927 r. Obecnie minister skarbu ustalił następujące szczegóły przeprowadzenia konwersji. Konwersja przeprowadzona będzie w czasie od d. 1 kwietnia do d. 31 grudnia 1925 r.

Na terenie Warszawy uskutecznioma będzie przez Urząd Pożyczek Państwowych, w pozostałych miejscowościach przez odpowiednie Izby skarbowe. Część obligacji 8 proc. państwowej pożyczki złotej z 1922 r. wyrażona w złotych polskich (t. zw. część złota

wa) wraz z kuponami płatnymi dn. 1 kwietnia, lub po dniu 1 kwietnia 1925 r. będzie przestemplowana na obligacje 8 proc. państwowej pożyczki konwersyjnej. Część zaś obligacji wyrażona w markach polskich (t. zw. część markowa) wraz z bieżącymi kuponami będzie przy konwersji spłacona po kursie 100,000 mk. pol., równych 1 zł, a więc za część markowa obligacji, opiewającej na 50,000 mk. pol., posiadacz otrzymywać będzie 50 gr. za taką część obligacji; opiewającej 10,000 marek, pol. — 10 gr.

Procenty od nowej pożyczki konwersyjnej będą płatne w wysokości 8 od sta proc. za każde półrocze z dołu w d. 1 października i 1 kwietnia każdego roku.

—00—

Horoskopy urodzajów na rok obecny.

Jakkolwiek trudno już obecnie powiedzieć coś konkretnego o widokach urodzajów w roku obecnym, nie mniej godny jest bliższej uwagi następujący biuletyn o stanie zasiewów światowych, tem więcej, że dotychczasowe dane wywarły już swój wpływ na kształtowanie się cen zbóż na rynkach światowych; oczywiście w kierunku zniżkowym. W Niemczech oceniali obecny stan zasiewów jako zupełnie dobry. W Anglii zasiewy miały uciepnieć z powodu burz i ulew. W Rosji o ekspansję głównie decydują zasiewy jare, to zależy od wczesnego zaopatrzenia się w ziarno siewne i od pogody wiosennej. W Europie południowo-wschodniej skarzy się na suszę, ale naogół i tam przewidywania są optymistyczne, tak że wskutek późniejszej oceny sytuacji dawniejsze zakupy importerów zostały zlikwidowane. Mrozy i śniegi w ostatnich czasach nie wyrzadziły podobno szkód. W Indiach obszar zasiewny pszenicą wzrósł z 31.2 mil. akrów do 31.6 mil. Trwający eksport pszenicy świadczy, jak się zdaje, że i tam pomyślnie wypadła szacowanie przyszłego urodzaju. W Polsce sytuacja zasiewna dotąd jest zupełnie zadowalająca. Ostatnie chłody są nawet pożyteczne.

Wobec tych zapowiedzi warto przewidywać obliczenia międzynarodowego instytutu rolniczego w Rzymie w sprawie światowego zapotrzebowania zboża. Ogólny deficyt zboża w krajach dotkniętych w ubiegłym roku klęską nieurodzaju wynosi 97 milionów q. Do 12 marca przewidywano z krajów o nadwyżce urodzaju 60 mil. q., a w drodze było 10 mil. q. Okres do nowych zbiorów wynosi 32 tygodnie, do tego więc czasu pozostało, t. j. 1 sierpnia, jeszcze do uzupełnienia 37 mil. q. Z owry tej, według zapewnień międzynarodowego instytutu rolniczego, Australia, Argentyna, Indie i inne pomniejszych krajów eksportowe wysłały do 12 marca około 22 milionów q., tak, że reszta w wysokości 15 milionów q. będą musiały uzupełnić Stany Zjednoczone.

powiedzieć: „Świątą państwo mają kucharkę, nigdy jeszcze nie jadłem tak dobrze zrobionej potrawy”. Można również wyrazić się: „Jedzenie — palce lizać” jednakże nie należy tych słów poprzeć odpowiednimi gestami. Palce jeżeli są zatłuszczone należy — w braku serwetki wytrzeć w brudną chustkę do nosa (czystej szkoda). Palców nie należy maczać w zupie lub też brać niemi kawałki mięskiego mięsa. Wolno natomiast brać w ręce, jednakże jednocześnie nie ujmować obu rękoma a delikatnie ująć w prawą rękę, w lewej ręce trzymając widelec gotowy do pomocy.

Dobrze ugotowanej ryby nie kraje się nożem; nie można jedynie używać zamiast widełka, wkładając nim rybę do ust.

Rozmawiając z kimś podczas jedzenia należy uważać żeby cząstka potrawy wypływająca wraz ze słowami nie padała na twarz sąsiada, lecz na podłogę względnie na jakiś martwy przedmiot. Równocześnie należy uważać by podczas rozmowy gestykulując nożem lub widełcem nie wybić sąsiadowi oka.

Wykalaczki służą do dluhania w niezaplomowanych ząbach. Można je również używać do czyszczenia paznokci i swidrowania w uchu, większym jest jednak by najprzód użyć wykalaczki do zębów.

Fe obłitem jedzeniu człowiek niejednokrotnie ma trawkę. Do dobrego tonu należy wówczas powiedzieć „ktoś mi się wspomina” lub „nieodcznie

Rozia (Francia; Mania) myśli o mnie”.

Do wycierania nosa nie należy używać obrusu, serwetki, względnie portjery lub kapy na łózkę. Można niepostrzeżenie oddać się do przedpokoju i nos obetrzeć „w palec” względnie iść do umywalni i użyć tam ręcznika pań domu.

Umiejętność chodzenia po ulicy należy również do zakresu savoir vivre'u. Idąc ulicami ruchliwymi, przyskakując się między tłumem, należy uważać żeby nie potrącać mężczyzn dobrze zbudowanych kucharek i przekupek, natomiast można to czynić w stosunku do kobiet, starców i słabowitych dzieci. Silne uderzenie pięścią w kark przeważnie wywołuje pożądany skutek, jeżeli chodzi o torowa nie sobie drogi.

W razie nadeptnięcia kogoś na odcisk nie należy swej nogi zbyt długo przetrzymywać na nodze przechodnia; wystarczy jedno krótkie a silne kopnięcie. Jeżeli się jest strohą poszkodowaną to nie należy używać wyrażenia „świnia” lub „bydlę” gdyż te wyrazy w danym wypadku nie mają logicznego zastosowania, wystarczy — na usłyszenie przepraszanie — odpowiedź „cham”, i nieostrożnego przechodnia silnie kopnąć kolaniem w brzuch.

Powyżej przytoczone uwagi i rady odzwierciedlają zasady dobrego wychowania przeciętnego łódzianina młodemu człowiekowi wstępującemu „w świat” powinny torować drogę w życiu i jednać szacunek.

Yatam,

WIADOMOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

„Laleczka z Lunaparku”.

Słynna gwiazda filmowa i operetkowa Alicia Rechy, odtwarza rolę tytułową w filmie pt. „Laleczka z Luna parku”.

Najgroźniejsza choroba.

Wyrzekają ludzie nieraz, że dawne czasy nie znały wielu chorób, dzisiaj ludzkość trapiących. Nie śniło się Grekom ani Rzymianom o dżumie, a i o wiele późniejsze stulecia nie wiedziały co to śpiączka albo też żec karku. To prawda. Istnieje jednak choroba, wprawdzie stara jak świat, ale która może nigdy jeszcze nie rozszalała się tak, jak dzisiaj. Jest to nerwowość.

Spójrzmy na naszych znajomych. Czy to są ci sami ludzie, co przed wojną? Gdzież tam! Z osób naogół spokojnych, co najwyżej wrażliwych, zrobili się nerwowcy, i historycyki. O baż co obrażała się i zatruwała sobie i innym życie. A cóż dopiero, gdy spotka ich jakieś cięższe niepowodzenie życiowe: następuje morderstwo lub samobójstwo. Inteligent, mordujący kobietę dlatego, że nie dzieliła jego uczuć, jak to się niedawno zdarzyło w Warszawie, fakt, który nie stanowi już nawet dla nas sensacji, jest, jako zjawisko społeczne, objawem głęboko zatrważalnym.

Ale na tem nie koniec. Gdybyśmy mieli chociaż te pociechy, że po rozstrojenem wskutek wojny pokoleniu dzisiejszych „dorosłych” przyszedłoby odzyskanie zdrowia, o silnych nerwach, życiowo odporna... Niestety — wystarczy spojrzeć na naszą młodzież, by przekonać się, że to złudzenie. Ta młodzież w czasie wojny była dziećmi; i podczas gdy ich ojcowie męczyli się w okopach, one cierpiały również: życie w trwodze, rozmaite ewakuacje, niedostatek i ciężkie warunki materialne, które trwały do dzisiaj — wszystko to nie naprawia uczniów. A rezultaty? W okresie zakończenia roku szkolnego lub na półroczu, kiedy młodzież otrzymuje świadectwa, dzienniki roją się od wiadomości o samobójstwach uczniów lub uczennic, zrozpaczonych niesprawiedliwą, zdaniem ich, oceną ich pracy. Nerwy...

Na to patrzeć z założeniami rekoma nie wolno. Jeżeli odrodzona Polska ma zbudować pokolenia neurasteników, niezdolnych do walki z przeciwnościami, — jak ta Polska będzie wyglądała! Jeżeli już na siebie postanowiliśmy machnąć ręką, to nie wolno nam nierażować naszych dzieci. Popierajmy harcerstwo, hartujące ciało i ducha, wywołajmy nowe środki, i ile dotychczasowe nie wystarzały, — ale działajmy. Naszym celem musi być wychowanie typu krzepkiego młodzieńca i dzielnej dziewczyny, twardych Polaków, którzy potrafią wziąć się za barwę z życiem i dać sobie z nim radę.

Inaczej — zginie my. Zgubia nas nasze W.

Dzieje zarostu u mężczyzny.

Swego czasu pojawiła się w prasie wiadomość o powstaniu w Ameryce towarzystwa, które ze względów higienicznych propaguje zwalczanie noszenia zarostu przez mężczyzn. Towarzystwo nie ograniczyło swej działalności jedynie do Ameryki, lecz postanowiło rozszerzyć ją i na inne kraje. Posłało więc do Europy kilka pięknych członkin, które na sposób iście amerykański wzięły się do propagandy. Oto ni mniej, ni więcej tylko pozyskanych dla tej idei nowych członków gołą osobiciście.

Zapewne jest to rodzaj reklamy jakiejś fabryki przyrządów do golenia, jednakże powodzenie tego przedsięwzięcia jest nadzwyczajne. Często zdarza się że długo i starannie hodowane brody padają ofiarą gorliwej propagandy pięknych Amerykanek i jeżeli tak dalej pójdzie, to mężczyznę z brodą trudno będzie znaleźć nawet na lekarstwo.

A jednak noszenie brody w dawniejszych czasach było bardzo rozpowszechnione i miało nawet wielkie znaczenie. Niektóre narody, jak naprz. Hebrajczycy, tak wysoko cenili brode, że uważali za największą zniewagę, jeżeli jej się kto dotknął.

Persowie i Asyryjczycy z wyjątkiem niewolników, którym zabroniono nosić zarost, poczytywali brode za wielką ozdobę twarzy, to też trefili i fryzowali ją bardzo kunsztownie. Podobnie czynili francuscy monarchowie, przetykając ją nawet złotem i niemi.

U Egipcjan broda była godłem najwyższej władzy, nosili ją tylko królowie, z tego powodu nawet królową Hatasu wyobrażano na pomnikach z brodą — oczywiście fałszywą. Starożytni Grecy i Rzymianie, również pierwotnie nosili brody. Modę golenia u Greków wprowadził Aleksander macedoński, a Rzymianie dopiero około 300 r. przed Chr. poszli za przykładem Greków. Znamiennym jest fakt, że

jedynie filozofowie nie poddali się tej modzie. Mużulmanie uważają brode niemal za świętość, bo nosił ją Mahomet, stąd też, chcąc dać świadectwo prawdziwości, zaklinali się na brode.

U dawnych mieszkańców Anglii przywiązanie do zarostu było tak wielkie, że kiedy Wilhelm Zdobywca kazał im golić brody, woleli kraj opuścić, niżeli pozbawić się takiej ozdoby twarzy.

Przytoczone fakty dokładnie stwierdzają, w jak wielkim poszanowaniu była dawniej broda. Zródło tego poszanowania wpłynęło wprawdopodobnie z utożsamianiem przez ludy pierwotne mądrości ze starością, a starości z zarostem okalającym twarz człowieka, czyli im większą kto posiadał brode, tem był starszym, a więc w mniemaniu ówczesnych ludzi mądrzejszym. Do niego uciekali się po radę, prosili o sąd w wielu sprawach on piastował godność kapłana, wodza itp., a dlatego broda stała się z czasem symbolem jakiejś wyższości człowieka.

Ciekawem jest również, że ludzie chcąc uwzględnić pewne uczucia posługiwali się do tego brodą. Normanowie np. w żałobie i niedoli zapuszczali zarost, inni znowu złocili go sobie.

Kronikarze piszą, że na pogrzebie Karola Zuchwałego jeden z książąt lotaryńskich, śmiertelny wróg zmarłego, uczcił zwłoki, idąc w orszaku żałobnym ze złoconą brodą.

Obecnie noszenie zarostu u nas jest jedynie kwestją mody lub upodobania jednostek, natomiast na wschodzie posiada charakter wybitnie tradycyjny i jest w wielkim poszanowaniu. Dziś jeszcze każdy Turek, zanim przyjmie gościa, namaszcza brode jego wonnościami, a u niektórych ludów wschodnich przywitanie polega na ucałowaniu brody. Co kraj, to obyczaje!

Muzeum „Madame Tissaud” w Londynie splonęło.

(S) Z powodu wiadomości o wielkim pożarze muzeum „Madame Tissaud” w Londynie, sławnego ze swoich figur woskowych i pamiątek historycznych, przede wszystkim Napoleońskich, hrabina Lapevrouse ogłasza w „Echo de Paris”, że łóżko, na którym skonał Napoleon Wielki na wyspie św. Heleny dlatego nie splonęło we wspomnianym muzeum w Londynie, że znajduje się w jej posiadaniu.

Hrabina otrzymała je od męża, wnuka generała Montholon, który był przy zgonie Napoleona i był egzekutorem jego testamentu. Hrabina posiada współczesne stwierdzenie notarialne, że dziadek jej męża kupił to łóżko od pani Strürmer, żony komisarza austriackiego przy Napoleonie. Zauważyć jednak należy, że łóżko w muzeum Tissaud mogło być nie całkiem autentyczne, gdyż, jak sama hr. Lapevrouse stwierdza, Napoleon na wyspie św. Heleny miał w swym pokoju dwa łóżka połowe, gdyż w ostatnich czasach przed śmiercią skarżył się na gorąco i często w nocy przenosił się z łóżka na łóżko. Więc mogło splonąć w Londynie prawdziwe łóżko Napoleona, chociaż nie to, na którym umarł.

Splonęły także inne pamiątki Napoleońskie, jak np. jego szaty koronacyjne, jak powozy, ten którego używał pod Waterloo, medjolański, z gór św. Heleny i ten, którym uciekał z pod Moskwy. Zginęły też inne pamiątki jak gilotyna z Wielkiej Rewolucji francuskiej, z której dotychczas w popiołach i gruzach dwóch najwyższych pieter gmachu muzeum, przy ulicy Marylebone w Londynie, nawet noża stalowego znaleźć nie można było, podobnie jak kluczów od Bastylli i innych metalowych przedmiotów, bo niemieckie i większość woskowych figur, zwłaszcza mających wartość historyczną, zostało zniszczonych. Natomiast ocalał dział najpopularniejszy, czyli tak zwany „Chamber of Horrors”, tj. Komnata okropności z woskowymi wizerunkami sławnych zbrodniarzy i z plastycznym przedstawieniem zbrodni.

Wrażenie tego działu podobno było tak silne, że nikt nie zgłosił się po ogłoszoną swego czasu nagrodę 1000 funtów za przepadanie jednej nocy samotnie w tej komnacie. Obecny właściciel, a prawnik założycielki Muzeum Madame Tissaud, która przybyła do Londynu wraz z mężem z Paryża przed 123 laty, był poza Londynem w chwili pożaru, a powróciwszy i dowiedziawszy się o wszystkim, na wiadomość o ocaleniu „Komnaty okropności”, wyraził się: „Dziękuję ci, brzo o swoich”. Inny aforyzm wygłosiła... pa puga żywa, która była także osobliwością Muzeum i liczyła podobno 275 lat. Mianowicie kiedy ją uratowano i kiedy na świeżym powietrzu przyszła do siebie z odurzenia dy mem, oznajmiła skrzeczącym głosem: „To jest kiepski interes!” Zdało się, że z dwójga aforyzmów prawdziwszy był aforyzm papugi, gdyż „komnatę okropności” ocalił nie diabeł, ale to, że umieszczona była na parterze, a pożar jest dla muzeum „kiepskim interesem”, chociaż było ubezpieczone, gdyż ustala ogromne jego dochody, a jeżeli nawet jest prawdą, że ocalały w piwnicach formy, z których postacie na nowo będzie można odlać, to dużo jeszcze czasu minie, zanim muzeum wróci do swej świetności, która była prawdziwą dumą Anglików.

Charakterystyczne jest, że te świetność stworzyła Szwajcarka, Maria Gosscholz, która wyszła za Francuza Tissaud, a która nauczysz się u swego wujka dr. Curtinsa w Paryżu rzeźbienia z wosku, rzeźbiła portrety dam i kawalerów dworu królewskiego, potem Jakobińów i głów ścietych przez gilotynę, aż wreszcie zabrawszy swoje dzieła przeniosła się do Londynu. Istnieje jej portret w jednej z galerii londyńskich, portret, zrobiony pod koniec jej życia, które trwało długo, bo lat 90, aż do r. 1850. Na portrecie tym wygląda jak dość pospolita, chuda, stara kumoszka, o dużym nosie, na którego końcu tkwia źle nalożone pince nezy, a świdrujące oczy spoglądała badawczo na widza.

W. D.

ILE PAPIERU ZUŻYWA SIĘ W CAŁYM ŚWIECIE.

(S) Powiadają, że o stopniu kultury danego narodu świadczy ilość spożywanego mydła i wody, zaś o stopniu cywilizacji wnioskować można z ilości zużywanego przez ten naród papieru.

Ostatnie statystyczne dane wykazały, że w Eu-

ropie pod tym względem prym dzieła Anglii, na stepnie Skandynawcy a na trzecim miejscu Niemcy.

Od roku 1920 pod względem zapotrzebowania papieru nastąpiła stała zwyżka i dosięgła ona w całym świecie w roku 1924 cztery 5.000.000 ton, a szep-

„NAJPIĘKNIEJSZY” PIES ŚWIATA.

„Najpiękniejszy” pies świata, buldog „Serge and Jiggs” odfotografowany na naszej ilustracji; uznany został za najpiękniejszego psa na wystawie psiej w Westminster. Oczywiście pojęcia o piękności psiej jak i o wszelkiej innej, są wielce względne. Za pewne znajdzie się ktoś, kto powie, że Serge and Jiggs nie tylko nie jest pięknym, ale wprost odrażającym. Każdy jednak musi przyznać, iż jest to najbardziej rasowy buldog.

na Europę wypada 50 proc. Ameryka północna zużywa sama takie ilości papieru, że własna jej produkcja jest niewystarczającą i musi papier sprowadzać z Europy.

Najwięcej papieru zużywają dzienniki. Na pierwszym miejscu tu wymienić należy Anglię, następnie idą Niemcy, Francja, Holandia, Austria, Czechy, Węgry i Polska.

Pat i Patachon we Wiedniu.

(§) Do Wiednia przybyli dwaj znani delfińscy komicy filmowi Pat i Patachon tak u lubieni w rolach włóczęgów, wędrownych karyniarzy i rozmaitego rodzaju urwisów. Jeden mały i grubawy, drugi chudy i wysoki. Dwie te postacie tak bardzo popularne wśród amatorów kina. Nie też dziwnego, że również jak przy przybyciu małego Jackie Coogana, zachodni dworzec kolejowy we Wiedniu był zalany formalnie przez tłumy, które chciały zobaczyć żywych Pata i Patachona. Istotnie nazwiska Pata i Patachona brzmią Harold Madsen (Patachon), i Karol Sheström (Pat).

Obaj partnerzy zatrzymują się przez kilka tygodni we Wiedniu, gdzie będą grać główne role w filmie „Dwóch włóczęgów z Prateru”. Według informacji udzielonych dziennikarzom, Madsen Patachon był 16 lat w cyrku, zanim dyrektor Nielsen kierownik Paladiumfilmu zaangażował go do kina. Zapytany, co robił w cyrku Patachon odpowiedział: „Wszystko co panowie chcecie. Przez ostatnie osiem lat byłem kłownem”. Natomiast Pat Schendtröm rozpoczął swą karierę jako pomocnik introligatora, następnie zaś wstąpił do teatru. „Dwadzieścia lat w teatrze, osiem lat w filmie” — stwierdził lakonicznie. Shenström grał już we filmie na długo przedtem zanim Madsen ukazał się w filmowym atelier i miał raczej upodobanie do poważnych ról. Ponieważ jednak zarówno reżyser jak i publiczność wolała go w rolach komików, musi zatem poddać się ich woli. Przypadkowo obaj zagrali w jednym i tym samym filmie i tak dobrze się do siebie dostroili, że odtąd Pat i Patachon są nierozłączni.

ZATWARDZIALA ZEMSTA.

(§) „Odbyłem drogę długości 2.000 km. i czekałem przez lat 28 na to, by móc zabić brata. Mam nadzieję, że mi się to udało”.

Ten słowy rozpoczął zeznania swe Włoch Luca Bos, uwięziony w Lugano jako morderca własnego brata. Przybywszy z Sydney w Australii, wprost z dworca udał się Luca do sklepu brata. Nie mówiąc ani słowa, dobył rewolweru i dwoma strzałami postrzelił ofiarę. Potem bez oporu dał się aresztować.

Z multimiljardera nęzarzem.

(§) Zmienne bywają koleje życia ludzkiego. Zdarza się na świecie, iż ludzie z naglejszych niż z in społecznych wydoskonalają się na szczyty, a znow z drugiej strony, osoby będące na szczytach spadają w dół. W Rzymie naprzykład zmarł obecnie człowiek, który przyszedł już na świat utytułowany, który w kołysce już był multimiljonierem, a zmarł on obecnie biedny jak mysz kościelna. Mowa tu o księciu Sciarra Colonna, który w ostatnich latach swego życia czuł się szczęśliwym jeśli mógł głód swój zaspokoić kawałkiem chleba z szynką, a uważał się za Krezusa wówczas, jeśli miał w swej kieszeni całe pięć lirów.

Trzy historyczne rody Colonnów, Barberinich i Sciarrów miały w nim swego potomka i przetrwały. Niestety jednak nie był on takim, jakim oni widzieli go pragnęli, albowiem książęko to już w młodych latach marnotrawiło odziedziczone miliony. Zresztą, prawdę mówiąc, książę Sciarra był mimo swej lekkomyślności człowiekiem bardzo inteligentnym, wykształconym, czytającym jak może żaden inny z Rzymian i miał ambicję dokonania czegoś wielkiego. Nie wiodło mu się jednak w jego przedsięwzięciach. Jedynie założona przez niego gazeta „Tribuna” cieszyła się odrazu dużym sukcesem, ale przeszła następnie w inne ręce.

W jego pałacu na Corso, niedaleko Piazza Colonna, żyło się na wielką stopę. Młody książę otaczał się istnym dworem, jadano tam na złotych i srebrnych naczyniach, a goście wróciwszy do domu, znajdowali u siebie przesłane im „na pamiątkę” powozy i konie. Tak to młody książę odwodził się damom za spędzone mile razem wieczory. Był on przytem największym Don Juanem Rzymu. Pałac księcia Sciarra był wówczas najbogatszym pałacem w Rzymie. Podziwiano tam dzieła sławnych mistrzów Rafaela, Tytjana i innych. Każdego dnia przez salony jego pałacu przesuwali się elita towarzyska Rzymu, osoby najwyższej utytułowane, a także cieszące się w świecie naukowym największą sławą. Książę Sciarra dbał o to, aby go nie zaliczano przypadkiem do rzymskiego plebsu szlacheckiego. Zdobył on mandat poselski do parlamentu, był ponadto dyrektorem dziennika „Tribuna” i stał na czele sztabu najwybitniejszych współpracowników jak Gabriele d'Annunzio, jak Salvatore Barzilai, Vincenzo Morelli i tp.

Szczegóły strasznej katastrofy kolejowej w Francji.

5 TRUPÓW 40—TU RANNYCH.

(§) We Francji jak donosiliśmy miała miejsce straszna katastrofa kolejowa. Jaka od kilkunastu lat nie notowały kroniki. Na linii Paryż-Bordeaux niedaleko od stacji Saint Benoit około Poitiers wykołcił się pociąg kurlerski. Lokomotywa, tender oraz pierwszy wagon osobowy spadły z mostu, do rzeki Clain. Siedem innych wagonów zwiesiło się z mostu. Według doniesień urzędowych 5 osób znalazło śmierć mianowicie senator Paweł de Bidon, handlarz, poseł Nozow z Paryża, syn prezesa autoklubu Le Mans, Singler oraz 4-letni chłopczyk. Którego rodzice uszli z życiem z katastrofy. Tożsamości piętej ofiary dotychczas nie udało się ustalić. Istnieje jednak przypuszczenie, że liczba zabitych jest znaczniejsza, gdyż wagon pierwszej klasy, jaki podczas wykołczenia spadł z mostu t. j. z wysokości 12 metrów, nie został dotychczas odszukany z powodu wysokiego poziomu wody na rzece. Powyżej wymienione 5 trupów wydobyto z wagonu, który spadł na łóża już w wodzie wagon pierwszej klasy i został uszkodzony spadającym wagonem klasy trzeciej.

Liczba rannych podawana jest na 40 osób, z których 25 zostało przewiezione w dniu 25 b. m. do Paryża, reszta zaś umieszczono w szpitalu w Poitiers.

Kurier uległ rozbiciu opuścił Borde-

Naturalnie — oherchez la femme i w tym wypadku. Luca stwierdził, że brat wyrzucił go ze spadku i tym sposobem zmusił do emigracji, następnie poślubił jego narzeczoną. Przez lat 28 bawiąc w Australii, ciął groz do grosza, by zbierać fundusze na podróż do Lugano.

Ciężko rannego brata Luca lekarze mają nadzieję uratować.

CÓRKA MILJONERA ŻONA FURMANA.

(§) Jedną z najpiękniejszych i najbogaciej wyposażonych pańien waszyngtońskiego towarzystwa, miss Mary Woodson znikła pewnego pięknego poranka i długo czasu nie można jej było odnaleźć.

Krótko mówiąc Sciarra Colonna był osobistością głośną i wybitną, zasługującą na nazwę „Grand Signore”. Jedną miał wszakże wadę, że nie umiał oszczędzać i rachować i w ciągu niewielu lat zmarnotrawił miliony pozostawione mu przez przodków. Uczynił to jednak w sposób jaknajprzyjemniejszy, budując bajeczne zamki w odległych miejscowościach prowincjonalnych, urządzał je po królewsku, otaczając się niesłychanym przepychem. Zdarzyło się więc, że pewnego dnia pojawili się u niego przedstawiciele władz sądowych, opieczęto wali jego wspaniałe salony, wystawiając wkrótce na licytację znajdujące się w jego pałacach skarby. Książę Sciarra Colonna nagle spostrzegł, że ma w kieszeni zaledwie pięć lirów...

Było w nim jednak coś z filozofa, więc wyjechał do Paryża, gdzie przez pewien czas prowadził nędzny egzystencki żywot i dopiero wówczas, kiedy już nieco zapomniano o jego przeszłości, powrócił do Rzymu. Była w nim jednak dumna wielkiego pana tak, iż cierpiąc nawet najskrajniejszą nędzę, nie chciał jakkolwiek następcy mu się liczyć sposobności kosztem godności własnej zająć się gromadzeniem nowego majątku.

Przez długi czas żył on w stanie bezżennym, jakkolwiek nikomu nie byłoby łatwiej, niż jemu wprowadzić do swego domu jako żonę, jedną z licznych córek miliardów, których najwyższym marzeniem było zdobyć koronę hrabiowską lub książęcą. Książę Sciarra nie chciał wystawić na rynek małżeńki swego nazwiska, handlować niem, lecz ożenił się niemającą Francuzką, przy której boku dokonał swego żywota. Nie zanikał on swych oczu na sen wieczny w żadnym z swych licznych zamków, które już dawno były sprzedane, lecz w dworku wiejskim, we Frascati skąd od czasu do czasu przyjeżdżał do Rzymu skromnie, trzecią klasą, zabierając ze sobą na cały dzień żywność w postaci dużego kawałka chleba, nasmarowanego masłem. Żył ostatnio nie po książęcemu i skromnie też został pochowany na cmentarzu małego miasteczka górskiego. Nie znalazło się nawet dla jego zwłok miejsca w żadnym z rzymskich grobowców jego przodków książęcych, gdyż grobowce te już od dawna rozpadyły się w gruz jak cały przepych książęcego domu Colonnów.

aux w dniu 24 b. m. o godzinie 10 minut 30 wieczorem. Stacja Saint-Benoit około której nastąpiło wykołczenie kilka minut po godzinie 2-giej rano, leży w odległości trzech kilometrów od Poitiers. Powodem katastrofy było nagle pęknięcie sprzęgła. Ostatnie cztery wagony, a miedzy nimi i wagon spalny, pozostały na szynach. Przybyli do Paryża pasażerowie, którzy wyszli cało z katastrofy opisyła iscie dantejskie sceny jakie się podczas wykołczenia rozegrały. Noc była niezwykle ciemna, lało jak z cebra. Oddalonych się drzemnie pasażerów rozbudził dopiero huk rozbijających się i spadających do rzeki wagonów. Jeden z pasażerów drugiego wagonu spadłego do rzeki, wpadł do wody i począł tonąć. Wówczas drugi pasażer pośpieszył mu na ratunek podając mu reke, której tonący się kurczowo uchwycił. Lecz po pewnym czasie pasażera śpieszącego tonącemu z pomocą siły zupełnie opuściły i musiał zostawić nieszczęśliwego swemu losowi. Utonął on w oczach wszystkich pozostałych pasażerów, którzy mu bez narażenia się na niechybną śmierć nie mogli przyświecić z pomocą.

Zabity senator Paweł de Bidon należał do grupy demokratycznej lewicy. Był on w senacie przedstawicielem departamentu Hautes-Pyrene'es. (f. u.)

Obecnie dopiero otrzymali rodzice od kochanej córki list, który wyjaśnia zagadkę jej zniknięcia. Miss Mary udała się do Brooklyn, by poślubić tam niejakiego p. Morrisa Seldowitza.

Dochodzenia wykazały, że jest to furman z zawodu, rozwodził pewnej pielarki, w wolnych od zajęć chwilach oddający się z zaniłowaniem kradzieżom i włamaniom, za co nawet przebywał przez 2 lata w więzieniu.

Ponieważ wszelkie zabiegi rodziny o nakłonię nie miss Mary do powrotu pozostały bezowocne, postanowiono ją swemu losowi. Miss Mary sprowadziła się więc do ukochanego mężulka i żyje z nim 40 dolarów tygodniowo, które Seldowitza zarabiał.

PRZEMYSŁ. HANDEL I FINANSE.

Z targów lyońskich.

(—) Na targach lyońskich zagranicą wystąpiła w następujących działach: Hiszpania i Szwajcaria — przemysł żelazny, Holandia — przemysł żelazny, produkty chemiczne, wyroby gumowe, wyroby cementowe, przemysł malarski, Zagłębie Saary — naczynia kuchenne, druty żelazne galwanizowane, wyroby stalowe wszelkiego rodzaju, przemysł żelazny piece, Belgia — sprzęty gospodarskie, metry składane, pluskiewki, Bułgaria — druty żelazne, gwoździe, oliwiarki, motory, aparaty do lutowania, wagony kolejowe, piece, Stany Zjednoczone — młoty stalowe, przyrządy do obrabiania stali, ozdobne wyroby drzewne i z metalu, wyroby stalowe, kociolki żelazne i piece, Syria — różne wyroby przemysłu domowego, Luxemburg — blachy żelazne zegarmistrzostwo, przemysł żelazny, różne maszyny mniejszego kalibru, Grecja — ogrzewanie elektryczne, elektrotechnika, Norwegia — wyroby gumowe, Anglia — wyroby gumowe, maszyny tekstylne, Litwa — wyroby gumowe, Niemcy — sztuczne wyroby gumowe, przyrządy do maszyn tekstylnych, Egipt — przemysł lampiarski, wyroby z brązu, Jugosławia — wystawia Ministerstwo przemysłu i handlu różne przedmioty przemysłu krajowego, przeznaczone dla propagandy. Ogólne zaciekawienie na targach wzbudza delegacja sowiecka, wystawiająca w obszernym pawilonie wcale pokątną ilość eksponatów. Pawilon ten został podzielony na 10 sekcji, obejmujących następujące towary: 1) biuro informacyjne ze skromną literaturą, dotyczącą wystawy, 2) próbki drzewa rosyjskiego, 3) produkty kopalniane, 4) produkty chemiczne, 5) rośliny lecznicze, 6) włókna, 7) skóry niewyprawione, 8) skóry garbowane, 9) makuchy, 10) kuśnierstwo, 11) zboże, 12) produkty spożywcze, kawior, 13) wiktualie, 14) serwisy o charakterze narodowym, 15) wyroby gumowe, kalendarze, 16) koronkarstwo, 17) len i konopie oraz wyroby z kości, 18) wystawa filatelistyczna, 19) płótna i tkaniny oraz dywany. Najsilniej są reprezentowane zboża, skóry surowe i garbowane, artykuły gumowe, a zwłaszcza kałasze, tkaniny i włókna. — Polskich eksponatów na jarmarku niema. Razem było reprezentowanych siedemnaście państw.

NAFTA MEZOPOTAMSKA.

(—) Trwający od szeregu lat międzynarodowy zatarg o naftę w Mezopotamji, znalazł częściowe rozwiązanie. Rząd Iraku przyznał monopol w całym państwie (z wyjątkiem wilejatu Bosia) na eksploatację praw naftowych na okres 75 lat „Turkish Petroleum Company”. Pierwotnie w tem towarzystwie 50 proc. miał Bank Narodowy Turecki, 25 proc. angielskie tow. naftowe „Royal Dutch-Shell” i 25 proc. „Deutsche Bank”. Ten podział interesów ulegał trzykrotnej zmianie. W roku 1914 Anglo-Persien Oil Company przyjęła udział Banku Tureckiego. W r. 1920 na podstawie układu w San Remo Francji przyznano udział Deutsche Bank. W r. 1921 do 1922 wskutek protestu amerykańskiego przeciwko monopolowi eksploatacji obiecano połowę udziału „Anglo-Persien” amerykańskiemu Tow. Standard Oil i innym przedsiębiorcom amerykańskim. Tymczasem Turcja wystąpiła w Lozannie z pretensjami o zmianę granic z Mezopotamją (okręg Mosul), pretensji tej Liga Narodów dotychczas nie rozstrzygnęła. Obecna koncesja jest pierwszą realną, gdyż poprzednie były tylko obietnicą nieuznaną, wbrew Anglii przez Stany Zjednoczone. „Turkish Petroleum Company” zamierza zbudować naftociąg z Monoli do wybrzeża Morza Śródziemnego długości 600 mil angielskich. Bogactwa naftowe Mezopotamji nie są jeszcze należycie zbadane i upływie dziesięć lat, zanim kopalnie tamtejsze zaczną produkować poważniejsze ilości ropy.

DENACJONALIZACJA PRZEMYSŁU WŁOSKIEGO

(—) We Włoszech daje się zauważyć nownie denacjonalizacja przemysłu kopalnianego na rzecz kapitału obcego.

Tak np. kopalnie rud ołowianych przeszły już prawie w całości w ręce obce, a więc: trzy największe kopalnie sardyńskie T-wa Gennari Ingortosu w Pertusola i Corrubol przeszły w posiadanie francuskiego Towarzystwa „Pennarcia”, zaś kopalnia w Banasei — w ręce belgijskiej „Vieille Montagne”.

Jako skutek tej zmiany własności ołów, który był notowany na tutejszym rynku jeszcze parę miesięcy temu po 2200 — 2300 lirów za tonnę, obecnie doszedł już 3500.

Z wyjątkiem kopalni Montecatini i Montepulci których produkcja roczna wynosiła zaledwie 5000 ton

XII Międzynarodowy Kongres Rolniczy w Warszawie.

(—) Prace przygotowawcze do Kongresu, który ma się odbyć w czasie od 21 do 24 czerwca br. postępują rażno naprzód. Zjednano przeszło 100 referentów do poszczególnych zagadnień, w tem większość cudzoziemców. Licznie zapowiada się udział Francuzów, Belgów, Czechów i Węgrów. W tych krajach jak również w Danji, Holandji, Hiszpanji Szwajcarii Włoszech, Jugosławji utworzono specjalne krajowe komitety propagandy Kongresu Warszawskiego. Departament rolnictwa Stanów Zjednoczonych A. P. zapowiedział udział w Kongresie referentów amerykańskich i wysłanie, poza delegatami urzędowymi, rzeczoznawców.

W sekcji ekonomiki rolniczej wysunięto na czoło tematy: wpływ ustroju rolnego na politykę rolniczą państw; wpływ wielkości gospodarstwa na intensywność użycia kapitału i pracy w rolnictwie; znaczenie wielkich a małych warsztatów rolnych w międzynarodowych stosunkach handlowych; organizacja międzynarodowego kredytu rolniczego; kryzys powojenny w rolnictwie; imigracja i emigracja rąk roboczych w rolnictwie; ulepszenia metod pracy w rolnictwie.

W sekcji produkcji roślinnej traktowane będą m. in.: kwestja zastosowania ilników, znaczenie łubinu; standaryzacja produktów; ekonomiczne stosowanie nawozów fosforowych; nowe zadania i środki walki z posuchą (z pokazem polskiego systemu instalacji deszczownianych).

W sekcji produkcji zwierzęcej omawiane były

wszystkie inne włoskie kopalnie ołowiu z produkcją 40 tysięcy ton, są już własnością Tow. — „Penarcia” czyli europejskiego trustu ołowianego Rotszylda.

Nie w lepszym położeniu jest produkcja cynku 133 tysięcy ton rudy idzie do Belgji. Jedynie kopalnie Vado i Vallauria, produkujące 2815 ton, pozostały w rękach włoskich.

Pod względem produkcji rąci Włochy powinnyby zajmować pierwsze miejsce w Europie, a drugie w świecie. Tymczasem kopalnie te znajdują się w rękach angielskich, a Włosi własne choćby drobne zapotrzebowanie pokrywać muszą w Londynie.

Prawie to samo — z siarką, przemysłem ongiś włoskim, dziś zaś w większej części znajdującym się w rękach angielskich, francuskich i niemieckich.

WIERZCIELE ANGIELSCY PRZECIWKO ZAKUPOM W ROSJI.

(—) Brytyjskie stowarzyszenie wierzcicieli Rosji wystąpiło z energicznym protestem przeciwko ogłoszonej sprzedaży 170,000 ton przetworów naftowych i przeciw opcji na 500,000 ton, przyznanej przez sowiety angielsko-amerykańskiej Oil Comp., europejskiej galezi Standard Oil Co. Nafta sprzedawana pochodzi z okolic Baku i Groźnego, stowarzyszenie przypomina uchwałę, powziętą na konferencji haskiej, że żadne z państw nie będzie pomagało swym podwładnym w kupnie posiadłości rosyjskich, należących przedtem do członków innych narodowości i skonfiskowanych po 1 listopada 1917 roku bez ich zezwolenia. Stowarzyszenie twierdzi, że niektóre, z posiadłości w wymienionych rejonach należały do jego członków, i że sprzedaż artykułów, pochodzących z tych okolic, narusza powziętą uchwałę.

NOWE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

(—) W n-drze 27 i 28 Dz. Ustaw i Rozporządzeń ukazały się między innymi następujące rozporządzenia:

Nr. 27: 1) Rozporządzenie w sprawie rodzajów przedsiębiorstw oraz kategorii zatrudnionych w nich robotników podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, 2) rozporządzenie w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych na ob-zarze województw poznańskiego i pomorskiego, 3) rozporządzenie w sprawie pewnych zmian w rozporządzeniu wykonawczem M.S. Wewn. do ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, 4) rozporządzenie min. sprawiedliwości o szacowaniu nieruchomości i 5) rozporządzenie w sprawie czasu pracy pracowników ruchu tramwajów miejskich (w okresie czterotygodniowym powyżej 184 godziny, przyczem w każdym wypadku czas trwania pracy nie może przekraczać 10 i pół godzin na dobę).

Nr. 28: 1) Rozporządzenie o podstawach przeliczenia na złote marekowych norm wyniaru podatku dochodowego r. r. 1923, 2) rozporządzenie o wyrobie i sprzedaży wódek niemonopolowych i 3) rozporządzenia w sprawie wykonania rozporządzenia

mają m. in. znaczenie ras krajowych; nowe poglądy na wartość odżywcza pasz i ujednolajnienie ich ceny; zwłaszcza w związku z kontrolą mleczności; dalej wartość różnych ras koni na podstawie doświadczeń wielkiej wojny; współczesna hodowla ryb w stawach (z pokazem polskich metod hodowli).

Pozatem w obu ostatnio wymienionych sekcjach traktowana będzie kwestja międzynarodowej organizacji walki z chorobami roślin wzgl. zwierząt pod kątem widzenia jej praktycznego wykonania.

W sekcji przemysłów rolniczych poruszone zostaną trzy główne zagadnienia: rozwój przemysłów rolniczych ku formom wielkiego przemysłu fabrycznego wobec interesów produkcji rolnej, organizacja przemysłów rolniczych przez drobną własność oraz kryzys cukrownictwa buraczanego.

W sekcji naukowej wreszcie, w podziale doświadczaństwa rolniczego, poruszone zostaną m. in. potrzeba porozumienia międzynarodowego w doświadczaństwie; rola instytutów badawczych rolniczych; doświadczenia zbiorowe wieloletnie; organizacja doświadczaństwa zootechnicznego; ujednolajnienie metod badania nawozów i nasion. Podział nauceństwa rolnictwa zawiera w swym programie metody szerzenia wiedzy rolniczej wśród szerokiego mas producentów rolnych (z szeregiem punktów szczegółowych), pytanie jak przystosować wyższe uczelnie rolnicze do przemian zachodzących w ustroju rolnym oraz organizację praktyk rolniczych.

WPŁYWY CELNE GDANSKA.

(—) Onegdaj odbyła się w ministerstwie skarbu konferencja z przedstawicielami senatu wolnego miasta Gdańska w sprawie ustalenia w drodze umownej klucza podziału wpływów celnych na bieżące 3-letnie od 1 stycznia r.b.

Obradom przewodniczył ze strony polskiej prezes dr. Rasiński ze strony gdańskiej senator Dt. Volkmann.

Po obopólnem przedstawieniu odpowiedniego materiału i ustalenia podstawy prawnej i faktycznej do rokowań obrady zostały odroczone dla bliższego rozpatrzenia obustronnych wniosków.

ROZWÓJ PRZEMYSŁU PAPIERNICZEGO W POLSCE.

(—) Produkcja 15 fabryk związkowych w r. 1924 w którym 2 fabryki były nieczynne, wyniosła 4434 wagonów. Zwiększała się ona stale, gdyż w r. 1919 wynosiła tylko 1500 wag. Z wyjątkiem ostatniego roku krajowa produkcja stale się zwiększa. W styczniu 1925 r. 15 fabryk związkowych wyprodukowało 554 wagonów. Wobec uruchomienia 2 fabryk i powiększenia i ulepszenia kilku innych, przypuszczają, że produkcja papierni, należących do Związku wyniesie około 8500 wagonów rocznie. Skoro dodamy do tego, że 5 nienależących do Związku papierni wyprodukuje rocznie tylko 1000 wagonów, otrzymamy roczną produkcję 9500 wagonów rocznie, czyli produkcję, przekraczającą konsumcję papieru w całej Polsce, rok bowiem 1924 wykazuje następującą konsumcję: produkcja fabryk związkowych 4434 wag. niezwiązkowych fabryk 1000 wagonów, przywóz papieru z zagranicy 1823 wag. razem 7257 wagonów, wywóz za granicę 298 wagonów, pozostaje 6974 wagonów. Z rezerwantów w r. 1924 konsumowano (w fabrykach i u kupców hurtowników) około 1300 wagonów, razem 8279 wagonów. Podług twierdzenia dyrektora Związku za wodowego papierni polskich (w wywiadzie z redaktorem „Merkurego Polskiego”) powyższe cyfry dają możność stwierdzenia, że w bliskiej przyszłości ci nawet przy powiększeniu się konsumcji papieru, powstanie znaczna nadprodukcja, dla której rynek polski okaże się za małym.

Podług nas, na zwiększenie konsumcji papieru wpłynąć może tylko potaniecie. Ceny papieru są u nas wygórowane i doszło do tego, że wobec olbrzymich cen papieru i druku sytuacja dzienników i innych wydawnictw staje się coraz trudniejszą.

Cyrk A. Ciniselli

Konstantynowska 16.

Walki Francuskie

Dziś walczą następujące pary:

- 1) Czarna maska (?) — Wildman (żyd zap.)
- 2) Noestrem (Finland.) — Zawisza (Warsz.)
- 3) Petrowicz (Syberja) — Weinara (Mandzur.)
- 4) Pinecki (Polska) — Püchler (Tyrol)

poza tem bogaty program całego zespołu cyrkowego.

— Walki francuskie w cyrku Ciniselli'ego.

Przebieg 58-go dnia turnieju był następujący. W walce pierwszej pary (Noestrem—Petrowicz) zwyciężył Petrowicz po 17 minutach. W decydującej walce drugiej pary (Pinecki—Bayer) zwyciężył Pinecki w 1 godz. i 10 minut kładąc przeciwnika poledwinczym nelsonem.

Zamiast zdyskwalifikowanego Karacha, mającego walczyć w trzeciej parze z Zawiszą walczył Bambulo kładąc Zawisze w drugiej minucie.

Walka czwartej pary (Püchler—Wildman) nie dała rezultatu.

Występujący dzisiaj po raz pierwszy nowy zapaśnik, walczy w masce wyzwał sześciu nallepszych zapaśników turnieju zobowiązując się w razie porażki odsłonić swoje incognito. Dzisiaj „maska” walczy z Wildmanem.

TELEFONEM Z WARSZAWY.

SERGJUSZ KURULISZWILI ZAMORDOWANY.

Wczoraj o godzinie 15—ej w jednej z ulic na Nowym Świecie zabity został strzałami z rewolweru znany poeta i działacz graziński Sergjusz Kuruliszwili. Zabójcą jest b. urzędnik Lebrun. Motywem zabójstwa według przypuszczeń są powody osobiste.

TELEGRAMY.

PRZED WYBORAMI W NIEMCZECH.

BERLIN, 28.3. (AW) W ciągu ostatnich dni agitacja — w związku z wyborami na prezydenta Rzeszy — wzmożła się do granic niebywałych.

Charakterystycznym jest, że agitacja, prowadzona przez Jarresa i Hellpacha w ostatnich czasach bardzo gorąco, pod koniec znacznie osłabła. Hellpach i Jarresa zmuszeni byli z nakazu lekarzy wstrzymać się od wszelkiego rodzaju wystąpień publicznych. Okazuje się wobec tego, że agitatorzy amerykańscy stoją o wiele wyżej od niemieckich, gdyż kandydaci niemieccy zdążyli już zachorować na gardło, chociaż Jarres wygłosił w ciągu dziesięciu dni tylko 28 przemówień, zaś Hellpach 34, nie licząc w tem okolicznościowych przemówień na bankietach.

BERLIN, 28.3. (AW) Podług obliczeń, jakie zamieściła „8 Uhrblatt”, propaganda przedwyborcza w samym tylko Berlinie kosztuje dotychczas około miliona marek, z czego najpoważniejszą część wydatków ponosi prasa, która powiększyła znacznie nakłady pism, dla zjednania jaknajwiększej ilości czytelników i dotarcia do każdego zakątka Rzeszy.

Stronnictwa prawicowe rezerwują swe siły do drugiego głosowania, wychodząc z założenia, że wte dy walka wyborcza będzie już u schyłku i że niełatwo będzie przełamać swego kandydata. Ten punkt widzenia jest o tyle tylko słuszny, że — jeśli zamiast dwu kandydatów wyłoni się ich przy drugim głosowaniu trzech lub czterech, agitacja nie tylko nie ustanie, lecz wzmoże się jeszcze, pochłaniając wiele sił i pieniędzy.

SOWIETY PRZYGOTOWUJĄ NOWY SZANTAZ.

MOSKWA, 28. (PAT) Z Odessy donoszą o rozpoczętych przygotowaniach do procesu przeciwko księdzu Aszenbergowi o nielegalnie prowadzony internat dla nieletnich dzieci, obowiązkowe stosowanie religii i obrządków, naruszenie czasu pracy i nielegalną repatriację dzieci do Polski.

BALFOUR „KOLOROWYM” OBYWATELEM JEROZOLIMY.

(Autentyczna informacja P.A.T.—icne)

LONDYN, 28. (PAT) Według informacji, otrzy-

Skarga p. Sahma.

O KREDYT NA WZMOCNIENIE AGITACJI ANTYPOLSKIEJ.

GDANSK 28,3 (AW) Prezydent Sahm, omawiając wyniki kampanii genewskiej, zaznaczył konieczność wzmożenia agitacji przeciwko Polsce.

Prezydent Sahm przyrzekł wystąpienie o kredyt w wysokości stu tysięcy guldów, przeznaczony specjalnie na ten cel.

Prezydent Sahm w umotywowaniu swego wniosku stwierdził, że polityka polska w ścisłym zastowaniu propagandy przeciwko

wolnemu miastu daleko wyprzedziła i robiła Gdańsk.

GDANSK 28,3 (AW) „Danziger Volkstimme” zaznacza, że wolne miasto nie zarzucało nigdy rządowi polskiemu, jakoby ten bojkotował gospodarczo Gdańsk, że jednakże mimo to należało stwierdzić, iż rząd polski nie przyłożył ani jeden raz reki do tego, aby zlikwidować ów bojkot i poprawić stosunki polsko-gdańskie.

Plany Niemiec.

CEL NEUTRALIZACJI NADRENI.

PARYŻ 29,3 (AW) Korespondent „Purger Presse”; oraz korespondenci różnych pism czechosłowackich stwierdzają, że rząd francuski nie otrzymał dotychczas odpowiedzi na zapytania odnośnie paktu bezpieczeństwa z Rzymu, Warszawy, Brukseli i Pragi.

Skoro tylko Francja będzie w posiadaniu tych odpowiedzi, wyśle na własną rękę notę do rządu niemieckiego, w której zażąda wyjaśnień, dotyczących rozmaitych zagadnień, zawartych w memorjale niemieckim, przesłanym rządowi sprzymierzonych w sprawie tego właśnie paktu.

WIEDEN 28,3 (AW) „Telegraphen Company” w depeszy z Paryża stwierdza, że

— wbrew rozgłaszanym pogłoskom — nie wychodziła wogóle z założenia, aby Paweł Boncoru, wybierający się do Polski dla omówienia spraw związanych z paktem bezpieczeństwa, otrzymał od rządu francuskiego jakąś specjalną tajną misję, że zatem wszelkie tego rodzaju pogłoski są pozbawione podstawy.

BERLIN, 28. (PAT) Biuro Wolfa zaprzecza wiadomościom dzienników o nowym memorjale rządu niemieckiego w sprawie bezpieczeństwa, stwierdzając, że są one nie ścisłe. Żadnemu z rządów państw sprzymierzonych nie przedłożono nowego memorjału niemieckiego. Rząd Rzeszy nie zamierza uczynić nic podobnego.

Samodzielność Francji w kwestii paktu bezpieczeństwa.

FRANCJA NA WŁASNA REKE

PARYŻ, 28. (PAT) „Echo de Paris” przewiduje, że gdy strefa nadreńska będzie ewakuowana, rząd Rzeszy powoła się na neutralizację Nadrenji, w celu przeszkodzenia Francji przyśłać z pomocą swej sojuszniczej w chwili, gdy Niemcy zaatakowałyby Polskę.

PARYŻ, 28. (PAT) Herriot oświadczył na posiedzeniu senackiej komisji spraw zagranicznych, że wszystkie wysunięte przez prasę hipotezy w sprawie zobowiązań, rzekomo już przyjęte przez Francję, są zupełnie niezgodne z prawdą. W obecnej chwili prowadzona jest wymiana zdań między poszczególnymi państwami. Rząd francuski rozważa jak najtroskliwiej wysunięte zagadnienia, ale nie dopuści nawet w myśli zawarcia takiego paktu bezpieczeństwa, który mógłby z bliska lub z daleka narazić prawu jej sprzymierzeńców bez zgody tych ostatnich. Co się tyczy Polski, to nikt nigdy nie myślał o tem, aby zaprzeczać mocy obowiązującej terytorjalnego

manych z Palestyny, miejscowa ludność żydowska wita z nieopisanym entuzjazmem lorda Balfoura, zwiedzającego wszystkie kolonie żydowskie. Wczoraj mianowano lorda Balfoura kolorowym obywatelem Jerozolimy.

TAJEMNICZA DEPEZA.

MOSKWA 28,3 (PAT) Prasa sowiecka ogłasza depesze Trockiego z kondolencjami z powodu śmierci Narymanowa. Zkad pochodzi depesza, do kogo jest adresowana — prasa nie podaje.

ROZWÓJ RADJA W BOLSZEWII.

MOSKWA 28,3 (PAT) Ludowy komisarjat poczt i telegrafów opracował projekt założenia 22 wielkich stacji radio-telegraficznych na obszarze Z.S.S.R.

CZECHY RWA SIĘ KU MORZU.

WIEDEN 28,3 (AW) „Reichspost” donosi, że Czechosłowacja ponowiła rokowania z rządem niemieckim, zmierzające do stworzenia w wydzierżawionej części obszaru portu hamburskiego lub szczecińskiego wolnego portu czechosłowackiego.

ROZWIANE NADZIEJE.

MOSKWA 28,3 (PAT) W 3-cim dniu obrad przedstawiciele komunistycznej międzynarodówki, po referatach delegatów francuskich, niemieckich, polskich, angielskich i czeskich — Zinowiew stwierdził osłabienie wpływu międzynarodówki komunistycznej i wzmożenie się państw burżuazyjnych.

WYSŁE NOTE NIEMCOM.

stanu posiadania Polski lub choćby tylko czynić przedmiotem dyskusji ustalony traktatem wersalskim granice Polski. Wszelki nowy pakt mógłby stać się jedynie uzupełnieniem obowiązujących obecnie postanowień traktatowych, w razie, gdyby Polska uznała, że uzupełnienie to jest pożądane dla jej bezpieczeństwa.

Przystąpienie Niemiec do Ligi Narodów, mówił dalej Herriot, pozostaje nadal wstępnym i zasadniczym warunkiem wszelkiego ostatecznego układu. Nie przyjmując żadnych zobowiązań, ani nie udzielając jakiegokolwiek obietnicy, Francja wierna ideałom francuskim, skłonna jest rozpatrywać każdą formułę, mającą przyczynić się do zapewnienia trwałego pokoju Europie, przy równoczesnym całkowitem poszanowaniu traktatów. Francja spotyka sprzymierzonych z poglądami, odpowiadającymi jej własnym poglądom, oraz otrzymuje zapewnienia współpracy, która kontynuować będzie dzieło dokonywane dotychczas.

Mowę swą Zinowiew zakończył oświadczeniem: Droga do rewolucji światowej jest bardziej ciernista, niż to przypuszczaliśmy. Droga ta przejdziemy, być może, wolniej, niż spodziewaliśmy się poprzednio.

OD WYDAWNICTWA.

Do Szan. P. T. Prenumeratorów „ROZWOJU”.

Staraniem naszym jest zdobywanie dla naszych P. T. Prenumeratorów coraz większych udogodnień. Ostatnio udało się nam wejść w kontakt z wydawnictwem najwytworniejszego tygodnika ilustrowanego „ILLUSTRACJA”, która Prenumeratorzy nasi nabycie mogą w cenie znacznie niższej a miarowicie:

zamiast zł. 2,50 miesięcznie, tylko zł. 1,65.

W każdym numerze „Ilustracji” znajduje się dział zadań krzyżowych i szarad, za rozwiązanie których redakcja przeznacza znaczne nagrody. Obecnie jest do wygrania m. innemi:

radioaparat.

W najbliższym tj.: 14-tym numerze ogłoszony będzie konkurs na 7-dniowy pobyt w Warszawie, w pierwszorzędnym hotelu na koszt wydawnictwa. Oprócz tego prenumeratorzy „Ilustracji” otrzymywać mogą poledwincze tomv biblioteki groszowej E. Wendego w Warszawie w cenie 60 groszy zamiast 95 gr.

Wydawnictwo „Rozwój”.

Opowieści murmańskie.

Biedna Baska...

Tragicznie skończyła dni swego żywota na polskiej ziemi. Oswoili faworytkę swoją murmańczyk, obłaskawili zupełnie. Dzielili z nimi dołę i nie śną żołądkową na śniegach północy w nieustającym asku polarnej zimy. Wędrowała razem z oddziałem z miejsca na miejsce, z posterunku na posterunek, to też uchwalono nie rozstawać się z białą niedźwiedzią i przywieźć ją do Warszawy. Pięknie zentowała się wraz z oddziałem na placu Saskim idąc ogólną sensację, aż oto dnia pewnego chytry niołek z pod Modlina upolował ją dlatego, że była a jego gronie i zabrał się do zdzierania kosztów go futra.

Niemna już Baska! Wypchana na pamiątkę obić może będzie jakie muzeum, jako wspomnienie z wyprawy po Polskę na Murman.

Tak, z wyprawy po Polskę na Murman! Bo w łocie ci, co pod koło podbiegunowe zawędrowali, by walczyć o wolność i niepodległość, przedzierają się tam w tej nadziei, iż na Murman idą po Polkę wielką, potężną i zjednoczoną. Jak ongi przetrzano świat cały od piramid Egiptu do San Donato, tak i w wojnie obecnej pędzono oślep, gdzie dało tylko, choćby w krainie białych niedźwiedzi wiecznego śniegu, byle z myślą o Polsce i dla Niej, gruncie tego wiek cały trwającego pędu do nieśmiertelności epizod murmański jest jedną z pięknych imponujących kart ducha.

Nie niszczyje, bo wielki jest ten naród, którego dół stać na taki wicher animuszu i brawury!... Przedostać się na Murman nie było łatwo.

Posłuchajmy ciekawej opowieści na ten temat.

— Żołnierzy polskich — opowiada jeden z murmańczyków — bolszewicy gniebili specjalnie. Uciekali nad Murman za paszportami francuskimi, a to opuszczający granice Rosji obywatele francuscy. W Petrozawodsku zdarzył się raz wypadek nie do końca ciekawy. Za paszportem francuskim przetrzano dzielny szeregowiec, Mazur z pod Warszawy, prowadząc ze sobą partię swoich kolegów. Na torcu zatrzymanego go wraz z towarzyszącymi, zapytano: „ty, polak?”. Mazur, nie tracąc nic na nie, uczynił gest rozpaczny rekona, iż nie nie rze. Ponieważ nikt z obecnych przedstawicieli szwajcarskiej władzy nie mówił po francusku, sprzedano miejscowego prezesa komisji kulturalno-wiatowej, który rzekomo posiadał liczne języki lata. Na widok prezesa nie dający za wygrane żur, który posiadał jedynie mowę polską, i to z żurka, poczęł wydobywać jednym tchem serię artykułowanych dźwięków, nie należących właściwie do żadnego języka, pan prezes zaś słuchał z całą uwagą kiwając poważnie głową i powtarzając od czasu do czasu: „gut, gut!”. Gdy Mazur skończył, prezes oświadczył z namaszczaniem: „tak, to anuzi, czyste krwi Francuzi”, i sytuacja była mowa. Pojechano nad Murman.

Było chłodno i głodno i do domu tęskno. Do małego nastroju przeżywanego oddała piosenka, kłęczna towarzysząca trudów żołnierskich, która wreszcie skracając niejedną chwilę. Powstało ich troje. Oto jedna z nich p.t. „Północne lamenty”, charakterystyczna dla doli na Murmanii. Śpiewa ją chętnie i często:

Strasznie to dziwy, Boże apostołki,
wybrał się legum na obronę Polski,
chciał bronić kraju nieszczęśliwy legum,
obronił blegum.

Tak namni dziwnie kręci ręka Boża,
chciałeś mieć Polskę od morza do morza,
zdobyłeś dostęp swoim krwawym potem
tam i z powrotem.

Zwiedziłeś, bracie, świata kawał srogi
w różnych żeś krajach poobił nogi,
aż tu przyszli stare mrozić gnaty
w kraj lodowaty.

Lecz tu cię straszna czekała udręka,
bo tu się biedny człowiek ciągiem lęka,
żeby mu koło nie spadło na głowę,
podbiegunowa.

Tu miast na koniach naród na psach jedzie
tu krowiem mlekiem doją się niedźwiedzie,
tu wieloryby rosną co dwa kroki
i inne foki.

Przez całą zimę tu nie ujrzyś słońca
bo nie chce wchodzić, w lecie znów
bez końca

wciąż jeździ z jednej w drugą nieba stronę
jak pomyłone.

Więc bolszewickie przeczytaj wybiegi,
pod Obozierską lub w błotach Onegi,
marznij nad Dźwiną lub moknij do woli
na moście w Koli.

A gdy już z frontu powrócisz narazie,
nie myśl, że apasiesz w jakimś judaickim
mieście

bo cię wpakują o, Matko anielska,
do Archangielska.
Zamiast jedzenia dają nam bez przerwy
przeróżne małpy i inne konserwy,
że niezbyt długo, a będziesz na czysto,
konserwalistą.

A zamiast chleba suchary, galei,
co dentystyczne siedzą w nich zalety,
bo nieostrożnie włoż bestję do gęby
wylecą zęby.

O gdyby mi kto, postawił pytanie,
czego chcą teraz, to odpowiem na nie:
ja nie chcę wiele, tylko jedno wspomnę
życzenie skromne.

Z pruskiej korony już zrezygnowałem,
mogę nie zaraz zostać generałem,
tylko nam bilet daj, Boże łaskawy,
stąd do Warszawy!

Spełniła się końcowa zwrotka piosenki murmańskiej. Orleńskie z Murmanii sfrunęły już do Warszawy, która witała ich radośnie i z sercem.

Zebrał Wład. Wajski por. rez.

BACZEWSKIEGO wodki:

Czyszczona

Perła mocna

Sterka

Starucha

Zytniówka

851

„ODEON”: „UNKSA”

Na ekranach kin łódzkich ukazują się czasem filmy, których jedyną zaletą jest wspólnie przeprowadzona reklama.

Reklama ta poprostu sugeruje widza i prawie że nie pozwala mu patrzeć na obraz pod własnym kątem widzenia.

Rzadko kiedy natomiast ukaże się film prawdziwie dobry, nie poprzedzony szumną reklamą. Do takich nielicznych wyjątków należy wyświetlany ostatnio w „Odeonie” „Unkas”.

Treść obrazu zaczerpnięta jest z wojen angielsko-francuskich z II połowy osiemnastego stulecia.

Akcja rozgrywa się na tle przepięknych widoków górskich, wspaniałych lasów, pieniących się wodospadów i mrocznych murów fortecznych.

Obraz wyreżyserowano po mistrzowsku, nie pominięto żadnego szczegółu, któryby mógł podnieść wartość „Unkasa”.

W jednej z głównych ról występuje młoda znana w Polsce Barbara Bedford, której uroda zjednała filmowi niejednego zwolennika. Miast mówić o technice filmowej „Unkasa” wystarczy nadmienić, że pochodzi on z twórci amerykańskiej.

— ski.

Ofiary.

Na Czerwony Krzyż

65 Derędzina Maria

zł. 1

Na Inwalidów.

196 Pastusiak Fr.

zł. 10

197 M. Rzewski

zł. 10

Na Lotnictwo.

198 Marianna Józwiak

zł. 1

Na sieroty po poległych żołnierzach.

199 Ślaziak Regina

zł. 1

200 Małeczka Antonina

zł. 1

201 Dyksa Maria

zł. 1

202 Kowalska M.

gr. 50

Na pomnik ś. p. kapitana Pogonowskiego.

203 Współpracownicy Łódzkiego Oddziału

zł. 62

Warszaw. Tow. Ubezpiec.

Zjednoczone Zakł. Scheiblera i Grohmana

zł. 500

Zebr. przez p. dyrektorową Schmidtową

zł. 48

Zebr. przez p. Lindnera

zł. 33

Personel szpitala Marii Magdaleny

zł. 24

Następny spis ofiar na ten sam cel ukaże się w najbliższych dniach.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Niedziela, dnia 29 marca Eastachego Op.

Czytelnia Tow. Przyjaciół Francji.

Piotrkowska 195 (lewa of.) otwarta od 6-8 w

— Widowiska.

Teatr Miejski po „Gdy kobieta zapragnie”

wieczorem „Lilla Weneda”

„Popularny” „Bolszewicy”

Kino Luna „Tragedja domu Habsburgów”

„Gzary” „Córka króla motorów”

„Casino” „Złoty księż”

„Odeon” „Unkas czerwonoskóry bohater”

„Grand-Kino” „Prawo miłości”

„Reduta” „Koenigsmark”

„Spółdzielni Prac. Państwowych

„Zaginiona córka”

„Corso” „Tarzan wśród małp”

„Dom Ludowy” „Bitwa pod Ciuszima”

„Resursa” „Tajemnica przystanku tramw.”

„Miejski Kinematograf Oświatowy

„Żywo i męka Jezusa Chrystusa”

Cyrk Ciniselli Waiki francuskie.

Wiadomości bieżące

— Wyjaśnienie Prezydium Rady Miejskiej w związku z uroczystością odsłonięcia tablicy, poświęconej Nieznanemu Żołnierzowi.

Wobec napaści, kierowanych przez Pap'a na Prezydium Rady Miejskiej, a nawet na zonę Preza sa Rady Miejskiej w związku z uroczystością ku czci Nieznanego Żołnierza, jak również wobec komunikatu, ogłoszonego przez organizację b. wojskowych, Prezydium Rady Miejskiej zmuszone jest podać do wiadomości publicznej następujące wyjaśnienie:

Pan Marszałek Sejmu oraz Pan Minister Spraw Wojskowych przyrzekli delegacji Prezydium Rady Miejskiej swą obecność w dniu 22 marca 1925 roku na projektowanej przez Prezydium Rady uroczystości odsłonięcia i poświęcenia płyty Nieznanego Żołnierza. W toku przygotowań na kilka dni przed uroczystością Prezes Rady Miejskiej otrzymał list od Pana Marszałka Sejmu, w którym to liście pan Marszałek oświadcza, iż z powodu choroby małżonki nie wie czy napewno do Łodzi przyjedzie. Wobec tego wyłoniła się sprawa odłożenia terminu uroczystości. Kiedy w środę, dnia 18 marca r.b., a więc na trzy dni przed uroczystością, zebrał się poraz pierwszy i ostatni Komitet Wykonawczy uroczystości, jeszcze nie było wiadomości, czy Wysoce Goście przyjadą i czy uroczystość odbędzie się. Sprawa powyższa została zdecydowana dopiero w czwartek, dnia 19 marca r.b. a dopiero w piątek i sobotę uroczystość przygotowano. Wyżej wspomniany Komitet nie omawiał wcale kogoś należało a kogo nie należało zapraszać, a omawiał jedynie i wyłącznie kwestię technicznego przygotowania uroczystości na Placu Katedralnym w dniu 22 marca 1925 roku.

Prezydium Rady Miejskiej od samego początku ku stanowi na stanowisku, że nikogo specjalnie na uroczystości odsłonięcia i poświęcenia płyty Nieznanego Żołnierza na Placu Katedralnym zapraszać nie będzie, bowiem uroczystość powyższą urządza Rada Miejska, jako przedstawicielka całej ludności, dla całej ludności miasta. W tym też celu do wiadomości publicznej za pośrednictwem prasy, stale od tygodnia podawano wiadomości o uroczystości przez ogłaszanie ustalonego programu. Prezydium Rady Miejskiej wychodziło z tego założenia, że cała ludność miasta, a szczególnie ci, którzy są silniejszymi węzłami związani z naszym żołnierzem, gremjalnie bez zaproszeń, a jedynie na skutek komunikatów prasowych przybędą na uroczystość. Jeśli pewne organizacje powyższą uroczystość zignorowały i jedynie ze względów formalnych, a nie rzeczowych, nie oddały wraz z całą ludnością i najwyższym przedstawicielem armii holdu Nieznanemu Żołnierzowi, niechaj winą swą go postępku przyjmą na siebie.

Prezydium Rady Miejskiej w imieniu ludności miasta swoją powinność wobec żołnierza zmarłego i wobec żołnierza żywego całkowicie spełniło.

— Sprawy teatru miejskiego.

Na posiedzeniu Magistratu w dniu 27-go b.m. rozpatrywano m. in. pismo p. dyr. Wroczyńskiego w sprawie sytuacji finansowej Teatru Miejskiego oraz związanej z tem ewentualności przerwania sezonu pod dyktando p. Wroczyńskiego. Magistrat, stojąc na gruncie poprzednich uchwał Rady Miejskiej i pragnąc przyjąć z możliwą pomocą Teatr, przekazał pismo p. dyr. Wroczyńskiego Komitetowi Teatralnemu, która zajmie się tą sprawą na posiedzeniu.

siedzeniu nadzwyczajnym w dn. 30 bm. Wnioski Komisji rozpatrzył we wtorek 31 bm. Magistrat, który powyższe wówczas uchwały decydujące.

— Zmiana w Radzie Miejskiej.

Na miejsce radnego dr. Arcta (N. P. R.), który zrezygnował z mandatu, wszedł do Rady Miejskiej z listy zastępców p. Marjan Marciniak.

— Posiedzenie Rady Miejskiej.

6 (III sesji) posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w czwartek, dnia 2-go kwietnia r.b. o godzinie 19 i pół punktualnie, w sali posiedzeń Rady Miejskiej, przy ul. Pomorskiej Nr. 16.

— Z Rady Szkolnej m. Łodzi.

W piątek, dnia 27 marca odbyło się posiedzenie Komisji Rady Szkolnej, powołanej do opracowania szeregu memoriałów. Posiedzeniu przewodniczyła p. St. Macińska.

Na porządku obrad była sprawa podwójnego zaliczania nauczycielstwu godzin przyrody, sprawa wyższego kursu nauczycielskiego w Łodzi oraz memoriał Koła kierowników szkół powszechnych.

W pierwszej sprawie postanowiono zgodnie z uchwałą Rady Szkolnej m. Łodzi, wystąpić do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Łodzi z wnioskiem, aby nauczycielom, wykładającym przyrodę w miejskich szkołach powszechnych, każda godzina przyrody była liczona za 2 godziny pracy, ze względu na to, że wykładający przyrodę, poza wykładami w szkole, mają również zajęcia praktyczne z dziećmi w pracowniach przyrodniczych, znajdujących się nie raz w odległości 2 km. od szkoły. Poza tem nauczyciele przyrody muszą poświęcać wiele czasu na ćwiczenia przygotowawcze. Według szczegółowego obliczenia, każdy nauczyciel przyrody w ciągu tygodnia zajęty jest poza normą 6 i pół godzin.

Następnie postanowiono zwrócić się do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Łodzi, z prośbą o utrzymanie w Łodzi wyższych kursów dla nauczycielstwa.

W sprawie memoriału Koła kierowników miejskich szkół powszechnych, dotyczącego udzielenia nauczycielstwu mieszkani i opatu, postanowiono memoriał przesłać do Wydziału Samorządowego przy Województwie.

— Zaprzysiężenie oficerów tutejszego O. O. K.

W dniu dzisiejszym w Kościele Garnizonowym przy ul. Jerzego w obecności generałów Jounga i Hallera odbędzie się uroczyste zaprzysiężenie oficerów miejscowego garnizonu. (pap)

— Trzymiesięczne wypowiedzenie urzędnikom miejskim.

Magistrat miasta Łodzi przed niedawnym czasem wypowiedział pracę wszystkim zatrudnionym tam urzędnikom miejskim, przyczem wypowiedzenie kończy się z dniem 1 lipca br.

Ci urzędnicy, którzy przed dniem 1 lipca złożą zobowiązanie, że chcą pozostać na posadach, płace których równać się będą płacom urzędników państwowych w myśli rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, na stanowiskach swych pozostaną. (pap)

— Podróż naokoło świata bez pieniędzy.

Dnia wczorajszego przybył do Łodzi p. Kazimierz Nowak lat 35 z zawodu urzędnik bankowy, który przed niedawnym czasem wyruszył w podróż naokoło świata bez pieniędzy.

Pan Nowak przechodzi dziennie dyszans od 60 do 70 kilometrów i w podróży swej utrzymuje się ze sprzedaży swych podobizn i prowadzonej korespondencji do licznych dzienników.

Śmiały ten podróżnik rodem z Poznania przybył w swej podróży następującymi miastami: Gniezno, Toruń, Płock, Warszawa, Łowicz, Częstochowa; Kraków, Lwów, Budapeszt, Białogród, Bukareszt; Wiedeń, Konstantynopol, Saloniki, Ateny.

Podróż trwa już 3 lata i przebyta droga równa się 32.000 kilometrom. (pap)

— Konfiskata atlasów P. P. S. i pokrewnych organizacji.

W dniu wczorajszym Komisarjat Rządu na miasto Łódź, zarządził konfiskatę odczw w sprawie zamachu na równe prawa wyborczą, wydaną przez Polską Partję Socjalistyczną, Niemiecką Partję Pracy, Łódzki Komitet „Bundu”; Okręgową Komisję Związków Zawodowych i Klasowego Związku Zawodowego Robotników i Robotnik Przemysłu Włókiennego. (pap)

— Z życia Chrześcijańskiego Związku Zawodowego Przemysłu Włókiennego.

W dniu dzisiejszym o godzinie 4 m. 30 w oddziale na Widzewie z Chrześcijańskiego Związku Zawodowego Przemysłu Włókiennego odbędzie się zebranie, na którym przemawiać będzie profesor Wojciechowski.

Ze Zjazdu Hallerczyków.

PRZYJAZD GENERAŁA HALLERA.

W dniu wczorajszym na stacji Łódź-Kaliska przybył generał Haller, przyczem witała go honorowa kompania Strzelców Kaniowskich. Na peronie zgromadzili się weterani, dowódca okr. korpusu generał dywizji Jung, szef sztabu Pułkownik Iwanowski, korpus oficerów artylerji, wicewojewoda Łyszkowski; inspektor policji Izydorczyk, nadinspektor p. Wróblewski, prezydent miasta Łodzi p. Cynarski, przedstawiciele Związku Oficerów Rezerwy i Dowódczyków.

Po przywitaniu przez przedstawicieli władz, generał dywizji Józef Haller udał się na otwarcie Zjazdu Hallerczyków, który odbył się w Białej Sali Manteuffla, przy ulicy Zachodniej.

Na Zjazd przybyło przeszło 200 delegatów z całej Rzeczypospolitej Polskiej.

Zjazd zajął prezes Związku Hallerczyków p. Sierociński, poczem poseł Zamorski w imieniu Związku Hallerczyków powitał gościami słowami generała Hallera.

Na zakończenie p. Zamorski wniósł okrzyk na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Stanisława Woiciechowskiego i Związku Hallerczyków.

W odpowiedzi generał dywizji Józef Haller dziękując za słowa powitania, podkreślił, iż Zjazd obecny odbywa się w 900 rocznicę koronacji Bolesława Chrobrego, w końcu zaś swego przemówienia wniósł okrzyk na cześć Rzeczypospolitej Polskiej, armii polskiej i Związku Hallerczyków.

Po przemówieniu generała Hallera zabrali głos p. wojewoda Darowski, Ludwik, przemawiając, jako przedstawiciel Rządu życząc Zjazdowi pomysłowości w obradach.

Następnie przemawiali pp.: Prezydent miasta Cynarski, dr. Koniecz, prezes Tow. Przyjaciół Francji; pułk. rezerwy Dienst-Darbrowa w imieniu związku oficerów rezerwy.

O tej samej godzinie w oddziale na Zarzewie odbędzie się podobne jak wyżej zebranie, na którym przemawiać będą: pp. radny Pawlak i p. Zaleski oraz p. Mruk.

W oddziale na Dąbrowce o godzinie 4 m. 30, odbędzie się zebranie Chrześcijańskiego Związku Zawodowego, Przem. Włókn., na którym przemawiać będą pp. Dąbrowski i Górny.

W dniu 30 bm. o godz. 7-ej wiecz. w sali Domu Ludowego przy ulicy Przejazd 34, odbędzie się zebranie Chrz. Stowarzyszenia Robotników, na którym przemawiać będą poseł inż. Mianowski i poseł Harasz. (pap)

— Zebranie Chrześcijańskiego Związku Dozorców Domowych.

W dniu dzisiejszym o godzinie 2-ej po poł. w sali Domu Ludowego przy ul. Przejazd 34, odbędzie się zebranie Chrz. Zw. Dozorców Domowych, na którym przemawiać będą: pp. Fijałkowski, Kubik i Grzeszczak. (pap)

— Sad doraźny w Łodzi.

W dniu 3 kwietnia rb. pod przewodnictwem wiceprezesa Sadu Bolesława Witkowskiego przy udziale s. o. Antoniego Illinicza oraz Witkowskiego odbędzie się Sad doraźny nad 25-cio letnim Janem Jagiellą oskarżonym o dokonanie napadu bandyckiego w dniu 20 marca rb. we wsi Władysławów, gmina Roździeń powiatu Łęczyńskiego na mieszkanie Edwarda Szwańskiego.

Oskarżonemu grozi kara śmierci. Oskarżenie wnoszą będzie prokurator kameralny, Marceł Wilecki. (pap)

— „Zmiana lokalu biura rejestracyjnego.

Od poniedziałku dn. 30 bm. biuro rejestracyjne Nr. 9 zostaje przeniesione z ul. Wólczańskiej 253 na ul. Dębowa Nr. 5.

Wszyscy bezrobotni, którzy dotychczas byli kontrolowani przy ul. Wólczańskiej Nr. 253, obowiązani są zgłaszać się na ul. Dębowa w dniach dla nich ustalonych.

Teatr i sztuka.

— Teatr Miejski.

Dziś po południu znakomita komedia Savoir i Reva „Gdy kobieta zaprasza”.

przemawiali również przedstawiciele różnych stowarzyszeń i organizacji wojskowych. Po przemówieniach poseł Zamorski oddawszy hołd poległym w walce o niepodległość naszego państwa, — przechodząc do omówienia zakusów na całość granic naszych i podał wniosek utworzenia Związku wszystkich organizacji wojskowych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Wniosek przyjęto jednogłośnie.

Następnie przystąpiono do obrad, odczytano protokół z poprzedniego zjazdu, który został przyjęty.

Po sprawozdaniu i wyborze komisji udało się na wspólny obiad.

Dzień wczorajszy generał Józef Haller spędził w 10 pułku artylerji polowej, gdzie wzywał tenże pułk.

Wieczorem był obecny gen. Haller na przedstawieniu w Teatrze Miejskim na „Lilla Wenedzie” poczem udał się na raut do sali Rady Posiedzeń gdzie było szereg przedstawicieli organizacji społecznych i komunalnych.

W dniu dzisiejszym o godz. 8.30 odbędzie się zbiórka delegatów stow. w Parku Sienkiewicza, które weźmą udział w pochodzie porządek którego kierować będzie Straż Pożarna z p. Grohmanem na czele.

O godz. 9.30 nabożeństwo w Katedrze gdzie odbędzie się poświęcenie sztandaru Zw. Hallerczyków.

O godz. 11 pochód z Katedry do sali Tow. Kred. jak również w tym czasie odbędzie się defilada przed gen. broni Józefem Hallerem.

O godz. 12 wbiłanie gwoździ; przemówienia, przyjęcie rezolucji, zamknięcie Zjazdu. (pap)

Wieczorem po raz trzeci wspaniała tragedia J. Słowackiego „Lilla Weneda” w imponującej oprawie dekoracyjnej i znakomitą wykonaniu całego zespołu.

Jutro dla T.U.R. „Gdy kobieta zaprasza”.

— Teatr Popularny.

Dziś w niedzielę, dnia 29-go o godz. 4-ej po poł. i godz. 8.15 w „Bolszewicy” W. Sieroszewskiego, Potężny dramat z niedawnej przeszłości z okresu najazdu hord bolszewickich na Polskę — święci zasługę triumfu i powodzenie.

Jutro w poniedziałek dnia 30-go po cenach znizonych po raz ostatni „Bolszewicy”. We wtorek premiera dramatu Tr. Kruczkowskiego „Golgota”. Próby z tej ciekawej sztuki pod kier. J. Pilarzkiego i autora dobiegają końca. Niewątpliwie oryginalna ta zajmująca sztuka zdobędzie zasługę powodzenia i uznania.

— Intrzyjazy koncert Bronisława Hubermana.

Jutro w poniedziałek o godz. 8.30 wiecz. w sali Filharmonji odbędzie się zapowiadany koncert Bronisława Hubermana z udziałem pianisty Zygryda Schultza. Występ Hubermana w Łodzi będzie niezawodnie wielkim świętem artystycznym dla muzykalnych sfer naszego miasta.

Twórcza sztuka w grze Hubermana odnosi prawdziwy triumf, to też zupełnie słusznym jest twierdzenie prasy całego świata, że królowa korony wirtuozerii skrzypcowej należy się Hubermanowi.

— Z instytutu Muzyczno-Dramatycznego p. Stefana Anglika w Łodzi.

W ubiegłą niedzielę tj. dnia 22 bm. m. odbył się w sali Łódzkiego Stowarzyszenia Handlowców Polskich w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 108 II koncert Uczniowskiej Orkiestry Symfonicznej pod dyktando p. Stefana Anglika, wraz z reprodukcjami solowymi.

Całość programu, składającego się z trzech części wypadła nader imponująco i nie pozostawiała nic do życzenia. Osiągnięcie takiego rezultatu, w pierwszym rzędzie zawdzięczać należy p. Stefanowi Anglikowi, który nie szczędząc trudu i swej wiedzy rachował osiągnąć w stosunkowo niedługim czasie tak świetne wyniki.

W części I programu Orkiestra Instytutu wykonała szereg utworów pomiędzy które mi „Echa Ossjana” Uwertura Niels W. Gade oraz walc J. Straussa „Pieśń przy winie” zasługiwały na szczególne wyróżnienie.

Część II poświęcona reprodukcjom solowym.

lowym również nie pozostawiała nic do życzenia. Młodzi artyści oprócz znakomitej, techniki wykazali dużo uczucia i zrozumienia autora. W części tej śpiew p. Kazimierz Śliwerskiej, która przy akompaniamencie fortepianu wykonała St. Moniuszki „Hrabina” i „Piosnka Broni” wylatki opery zasługiwał na uwagę.

Piękny i dość silny głos p. K. Śliwerskiej oraz wiele uczucia, które młoda artystka wlała w swój śpiew upoważniała nas do mnie mania, iż przy dalszej intensywniej pracy p. S. osiągnie jeszcze lepsze rezultaty, rokując jej świetną przyszłość.

Na uznanie również zasługiwali p. M. Młyńczyk, który ze świetną dykcją wypowiedział „Konrad Wallenrod” A. Mickiewicza oraz pp. L. Maciejewski i S. Różanowicz wykonawcy J. Viotti „Duo D-dur” na skrzypcach.

W końcowej części programu Orkiestra Instytutu wykonała E. Gillet’a „Moja pieśń” „Komp. sal. E. Waldeufela „Nasze chwile stulecia” Walc: O. Nikolai „Wesołe towarzystwo z Windsoru” Uwertura „Operowa i M. Winterfeldta „Do góry sztandar” Marsz. (ik.)

ZE SREBRNEGO EKRANU.

— Tragedja domu Habsburgów w Kine-Teatrze „Luna”.

Jedna z największych i najciekawszych zagadek Historii Współczesnej jest bezwzględnie tajemnicza śmierć arcyksięcia austriackiego Rudolfa i nieśczęśliwej jego kochanki bar. Marji Vecsery. Pewnego dnia w pawilonie myśliwskim odkryto dwa trupy. Zbrodnia, czy samobójstwo. Niewiadomo. — Sekret stanu. Dyskrekcja. Cisza. Straszny wypadek uległ już niemal zapomnieniu — gdy oto kino, swym wszechwiedzącym i wszechobecnym okiem obiektywu sięgnęło w otebrań tajemnicy. Dzięki temu sta-

je oto znów przed światem współczesnym tragiczna miłość arcyksięcia, splendor dworu Habsburgów i blask Wiednia z roku 1889. W małym zameczku myśliwskim Mayerling rozegrał się epilog wielkiej ludzkiej i politycznej tragedii chyłcej się już ku upadkowi dynastji Habsburgów.

Z jaskrawą prawdą wystawiony został tu przez pych najstarszego w Europie domu panującego, przy krywającego swe zakulisowe intrygi powagą sędziwego patriarchy ukoronowanych postaci. Bijąc swą potęgą i wspaniałością reprezentacyjne bale dworskie, odrywające się w Hofburgu i Schönbrunn, reduty i zabawy artystyczne na tle prastarych zabytków, straszne, niby siedziba duchów pomnity zamczyska, miejsce późniejszej potwornej zbrodni — rama, w której rozgrywa się tragedia miłości, spęta na interesami politycznego pajaka, gnębiącego wiedeński dwór.

„Tragedja Domu Habsburgów” jest niewątpliwie najciekawszym filmem naszej doby i można ją mu wróżyć długotrwałe powodzenie na ekranie „Luny”.

Komunikaty.

— Wielki Wiec Ogólno-Rzemieślniczy.

Tow. Rzemieślnicze, Resursa Sekcja Właścicieli Zakładów Przemysłowo-Rzemieślniczych zwołuje dnia 5 kwietnia rbs w sali Tow. „Resursa” w Łodzi, Kilińskiego 123 o godz. 10-ej rano.

Wielki Wiec Ogólno-Rzemieślniczy Na takowy zaprasza wszystkich Rzemieślników Chrześcijan m. Łodzi 873 Zarząd

— Ze Związku Legionistów. Zarząd Związku Legionistów Komuni-

kule swym członkom, byłym Legionistom oraz sympatykom, że sekretariat Związku mieści się obecnie: Łódź ul. Nawrot 16 w biurze p. Leona Migulę tel. 27-43. Czynny w środy od godz. 19 do 21-ej i w niedziele od 10 do 12-ej. Zarząd.

— Występ teatru antysemitckiego!

W dniu dzisiejszym o godz. 8 wieczorem została odegrana przez Teatr antysemitcki przy T-wie „Rozwój” sztuka w trzech aktach pt. „Karpaccy Górale” w sali Związku Majstrów Fabrycznych przy ul. Pańskiej nr. 74.

Zarząd Okręgowy T-wa „Rozwój” prosi członków i sympatyków o jaknajliczniejsze przybycie.

— Ogólne Zebranie Czi. P. Czerw. Krzyża.

We wtorek dnia 31. III r.b. o godz. 7—ej w pierwszym terminie, o godz. 7—ej min. 30 w drugim terminie w sali Giełdy, Piotrkowska 96, odbędzie się Ogólne Zebranie Członków Oddziału Łódzkiego Polskiego Czerwonego Krzyża.

W związku z powyższem otrzymaliśmy od ustępującego Zarządu następujące pismo:

Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża, powołany w roku 1924, doznał ze strony W. Panów wiele życzliwości, która wyraziła się w przychylnym stanowisku prasy dla Instytucji.

Ceniąc sobie bardzo łaskawą przychylność W. Panów, ustępujący Zarząd tą drogą składa wyrazy podziękowania za popieranie celów i zamierzeń Instytucji, wyrażając jednocześnie nadzieję, że W. Panowie nadal zechcą równie życzliwie odnosić się do Instytucji, jak dotychczas.

Z poważaniem
POLSKI CZERWONY KRZYŻ
Oddział w Łodzi
Przewodniczący: Dr. Stan. Skalski.

Grand-Kino

Dziś i dni następnych:

Pocz. o godz. 5. Na wszystkie seanse ceny niższe.
Łódź 250, 1—2, II 150, III 1—

Prawo miłości

Dramat w 8 aktach, słynnej wytwórni amerykańskiej Paramount w New-Jorku, w rolach głównych znana ze swej piękności

Dorotay Dalton, Charles de Roche i T. Korkow.

Biuro porad i zleceń prawnych „WIEDZA”

Łódź, ulica Piotrkowska 90, I-e piętro.

Biuro czynne od 9 rano do 8 wieczorem.

Właściciel biura, Antoni Kozanecki, ratynowany znawca prawa, dyplomowany na stopień notariusza, udziela porad prawnych we wszystkich sprawach podatkowych, hipotecznych, notarialnych, spadkowych, majątkowych, długów przedwojennych i zaginionych na wojnę. Biuro pisze podania i rekursy, prywatne umowy, tłumaczy z języków obcych, przepisuje na maszynach i wyciąga podatki: przemysłowy, dochodowy i wszelkie inne.

Dla niezamożnych porady prawne bezpłatnie.

Wstrzegać się ulicznych doradców i pokatnych pisarzy.

Zakład zegarmistrzowski-jubilerski

Jana Chmiela, Łódź, Nawrot 4, tel. 25-35

Polecam: zegary salonowe, biurkowe, warki do stojących zegarów, zegarki złote i srebrne męskie i damskie firm pierwszorzędných jak również wszelką biżuterję i platery po cenach bardzo przystępnych. Wszelkie naprawy zegarmistrzowskie wykonuję szybko i solidnie. 891

Nie kupujcie mebli

zanim odwiedzą magazyn mój, zaopatrzony w wielki wybór mebli

Komplety: sypialni, jadalni i urz. dzień kuchennych, a szczeg. nie przedmioty pojedyncze: szafy, łóżka, stoliki, lustra i t. d.

Krzesła wiedeńskie po wyjątkowo niskich cenach

Ceny konkurencyjne! Ceny konkurencyjne

Magazyn otwarty cały dzień bez przerwy

Dają również na wypłatę ratami miesięcznymi.

I. NASIELSKI Piotrkowska 5, (I-sze piętro, uł. n.)

Ważne dla Gospodyń

Każda może w kilka minut dobrze sama załatwić swoje sprawy. Srodek ten można dostać w firmie A. Adam Piotrkowska Nr. 84, h. Mocrow, Nawrot 2

Ma. ble na raty

podług najnowszych modeli gwarancja kilku lat, oświetlenie, zamiany. Okazja kredens pokojowy, umywalka, biurko, sypialnia na słońcu, kości. Siolarnia Lubelska 6 przy Napiór-kowskiego 944

Zakład tapicelarski

Wyprzedzi w dużym wyborze otomany, leżaki, krzesła, fotele, sofaliny, poczekalnie, łóżka z materacami oraz przyjmuje wszelkie zamówienia, przerabia materace i zakłada mianki, cenę umiarkowaną, warunki dogodny Nawrot 8 924

Kro. u i szycia

Wzucha pracownia ubiorów damskich i dziecięcych w przeciągu dwóch miesięcy za 45 zł. Łódź 18, m. 52, ul. i w. Polna. 924

LECZNICA

dla przychodzących chorych

przy ul. Konstantynowskiej róg Zachodniej.
(wejście od ul. Zachodniej Nr. 27) telefon 16-44.
przyjmują następujący lekarze:

- Dr. Bronikowski, choroby gardła, nosa i uszu od 10—12 i 2—4.
- Dr. Dobrowolski, choroby weneryczne i skóry od 4—8.
- Dr. K. Dobrowolski, choroby dzieci od 5—8, poniedziałek, środy, soboty
- Dr. Golc, choroby weneryczne i skóry od 9 i pół do 10 i pół, poniedziałek, środy, piątki
- Lekarz dentysta Goebel, choroby zębów od 11—2
- Dr. Jastrzębski, choroby oczu od 10—11 i od 3—5
- Dr. Koliński, choroby oczu od 9—10, wtorki, czwartki, soboty
- Dr. Knichowiecki, choroby dzieci od 12 i pół do 2.
- Dr. Kołodzki, choroby wewnętrzne od 11 i pół do 1 i pół.
- Dr. Misjon, choroby wewnętrzne od 5—5.
- Dr. Marynowski, choroby kobiet i akuszerja od 9—11.
- Dr. Pogorzelski, choroby kobiet i akuszerja od 11—12 i 1 i pół do 7.
- Dr. Schwanke, choroby kobiet i akuszerja od 3 1/2, do 4 1/2.
- Dr. Smoleński, choroby wewnętrzne i nerwowe od 2—3.
- Dr. Trawiński, choroby chirurg. od 10—11 i od 4 1/2—5 i pół

Porada 3 złote. 897

Do sprzedania

Jedna trzecia domu z wolnem od zaraz mieszkaniem składającą się ze sklepu, dwóch pokoi, dużej kuchni, pokoiu, piwnicy pod kłepem, dużej szopy, trzech konierek w okolicy Placu Wolności. W drodze do Poczty. Plac Wolności, skł. z koszykami. 800

ĆMIEŁÓW

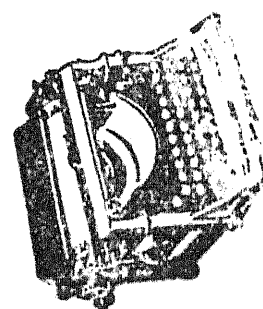
Skład porcelany, szkła i majoliki

W Łodzi, ul. Piotrkowska 31., tel. 680.

Serwisy porcelanowe, 65 szt. od 99 zł.

Szklanki od 10 gr.

901-2

Najtańsze źródło!

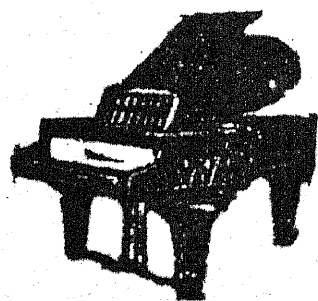
Wielki wybór maszyn najlżejszych systemów, nowe i używane.

Tafel i gat. i inne przybory do maszyn.

Nauka pisania na maszynach.

Generacja maszyn wszelkich systemów.

Adolf Goldberg, Zdrzeja 1, 1-sze piętro. Tel. 87-54

Józef Grzegorzewski

Piotrkowska № 117, tel tel 38-40.

Wielki wybór fortepianów i pianin pierwszorzędných światowych firm

Sprzedaż na dogodnych warunkach.

Wynajem na wieczory i miesięcznie.

Strojenie, reparacje i przewozy instrumentów.

—877

Uwaga!

Uwaga!

Sprzedaż węgla

w najlepszych gatunkach po niskiej cenie z dostawą do domów, jak również przyjmuje zamówienia na dostawę węgla wagonowo po cenach kopalnianych.

Stanisław Szmigielski

Łódź, ul. Rzgowska № 81.

952-

Jan Janiec

Andrzeja 24.

Poleca w dużym wyborze obuwie damskie, męskie i dziecięce w różnych fasonach i kolorach oraz pant. paniejskie, sportowe, prunelki i białe. Uwaga: Pończochy damskie skarpetki i dziecięce na miejscu.

861

Sól kąpielowa Inowrocławska

w opakowaniu po 50 kil. i oryginalne plombowane woreczki po 10 kil. jest najbogatszą solą leczniczą odcisną do wartości jodu i bromu. Działa radykalnie przeciwko atretyzmowi, reumatyzmowi, zapaleniu stawów oraz ogólnemu osłabieniu na tle nerwowym.

Jednorazowa sól jodo-bromowa do kąpieli działa radykalnie przeciw gruźlicy kości, skrofulom, zwiastom o dżeci, chorobom kobiecym, reumatyzmowi atretyzmowi i przenikłym chorobom okładu nerwowego. Reprezentacja na Łodzi i województwo Łódzkie

A. SITKIEWICZ i S. K.

Skład apteczny ul. Andrzej. 35 rog Pańskiej.

Apteka ul. Kopernika № 26 rog Pańskiej.

(879)

Do powiększenia

interesu handlowego poszukuję wspólnika lub wspólnika z kapitałem 2.000 zł. Posiadam własne konie wóz, łaskawo o terty do Rozwoju pod R. W.

95-

Na raty.

Gabardiny, bestony (ewentualnie z uszyciem) firanki, swetry, obuwie.

GLOB" Piotrkowska 79

Przyjmę

wspólnika lub wspólniczkę do interesu z kapitałem do 2000 zł. Oferty do Rozwoju pod T. S.

942

Potrzebna służąca

do wszystkiego, znająca się na kuchni. Książęskiego 132 m 9.

848-2

Potrzebna

kobieta lub dziewczyna do utrzymania na przysposobienie Sienkiewicza 13 i p. Pasa.

950

Kawa

wyborowa, stale świeżo palona w pięciu gatunkach od Zł. 5,20 do Zł. 22 kg. do nabycia tylko u

797

B-ci IGNATOWICZ

Piotrkowska 96 tel 8-33.

na raty

Najprzedniejszej światowej marki

na raty

Maszyny do szycia

895

nadeszły

Ceny konkurencyjne. Dogodne warunki.

„Veritas”, Piotrkowska 82, tel. 33-71, parter, IV wejście na prawo

Jaja wylęgowe

rasowych kur i kaczek oraz króliki i gołębie rasowe sprzedaje po cenach przystępnych

Łódzkie Stowarzyszenie Hodowców drobiu, gołębi i zwierząt domowych

Zgłoszenia prosimy kierować do sekretarza Stow. p. Kozłowskiego, Łódź, Sienkiewicza 40. tel. 182.

280

Fabrycznia Łuster i Szlifiernia kryształów

poleca tremy, toalety i lustra wiszące w oryginalnych ramach. Ceny niskie. Za gotówkę i na raty poleca

JAN CANDRYK

ul. Piotrkowska № 265 w podwórku.

562-

II URZĄD SKARBOWY
PODATKÓW I OPŁAT SKARBOWYCH
W ŁODZI.

Łódź, dnia 28 marca 1925 roku.

OGŁOSZENIE.

II Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych w Łodzi podaje niniejszem do ogólnej wiadomości, że na pokrycie zaległych podatków i opłat skarbowych odbędzie się publiczne licytacje ruchomości, zajętych u niżej wyszczególnionych dłużników: dnia 7 kwietnia 1925 roku między godz. 10 rano, a 4 popoł.

- 1) Manasz Menachem, Andrzej 4, kasa ogniotrwała, biurko, kontuar, 150 butelek wody kolońskiej, 150 paczek mydła, 30 tuzinów pudru, 150 kawalków mydła, 100 flakonów perfum, 25 kilo waty
- 2) Koper Pinkus, Gdańska 42, kasa ogniotrwała, meble.
- 3) Pinczewski Feliks, Andrzej 4, pianino.
- 4) Szyper Mordka Lewi, Zielona 17, maszyna do pisania, pianino, meble.
- 5) Chaim Jakób i Wiśliccy Cywła, Piotrkowska 83, meble.
- 6) Czerchowski Juda, Skwerowa 12, pianino.
- 7) I. Rotensztein, Sienkiewicza 30, 5 maszyn do wyrobu pończoch.
- 8) Izrael Abram Presburger, Zielona 5, kasa ogniotrwała, maszyna do pisania.
- 9) Abram Rittenbard, Dzielna 40, kredens stołowy.
- 10) Bacia Radoszyccy, Składowa 39, pianino zegar.
- 11) Weinstein J. i M. Majerczak, Piotrkowska 83, fortepian.
- 12) Gumulak Mateusz, Przejazd 40, maszyna do pisania, urządzenie sklepowe.
- 13) Szefer Izrael, Dzielna 43, kotły parowe cztery.
- 14) König Lalzer, Narutowicza 4, meble.
- 15) Wiener Salomon, Dzielna 19, meble.
- 16) Stow. Majstrów Blacharskich, Pomorska 5, 76 arkuszy blachy cynkowej, 7 rolek papry, 35 arkuszy blachy żelaznej, 50 oliwiarek, biurko, 5 krzesła.
- 17) Lewkowicz i Rozenblum, Piotrkowska 14, 68 sztuk towaru.
- 18) Kuczyński L., Piotrkowska 26, 10 garniturów kamgarnowych.
- 19) Falkowski M., Piotrkowska 22, 20 sztuk materiału.
- 20) Monat L., Cegielniana 38, 30 sztuk szewiotu.
- 21) Reisbaum Abram, Pańska 1, pianino.
- 22) Icksohn L., Piotrkowska 19, 24 sztuki towaru.
- 23) Chwat M., Piotrkowska 25, 250 sztuk chustek.
- 24) Sara Rozenblum, Dzielna 9, 200 butelek likieru.
- 25) Gostomski Bolesław, Piotrkowska 76, urządzenie zakładu.
- 26) J. Tenenbaum i S-ka, „Przyszłość”, Cegielniana 37; 15 sztuk towaru.
- 27) Braudes Henryk, Przejazd 20, kasa ogniotrwała.
- 28) Strauch Majer, Piramowicza 2, meble.
- 29) W. Lipszyc i H. Zelman, Piotrkowska 64, meble.
- 30) Szpiro Elias, Piotrkowska 64, 30 sztuk towaru.
- 31) Milrad J., Piotrkowska 20; 30 sztuk towaru.
- 32) Ridiński Icek Majer, Piotrkowska 18; meble, 20 par obuwia.
- 33) Feliks Jakób, Piotrkowska 20; pianino.
- 34) Hermalin H., Piotrkowska 11, 100 butelek perfum, 100 butelek wody kolońskiej, 50 tuzinów mydła.
- 35) Milrad F., Piotrkowska 20, 25 sztuk towaru.
- 36) Manitius Zygmunt, Pańska 87, kasa ogniotrwała.
- 37) J. Breistein i S-ka, Gdańska 117, 15 tkackich warsztatów.
- 38) Serejski Samuel, Gdańska 93, kasa.
- 39) Wewer Ernest, Kopernika 3, kasa żelazna, trzy biurka.
- 40) Sala i Mordka Bacharier, Piotrkowska 83, 1500 sztuk czółenek, 20 wirówek do mleka, 150 paczek smaru.
- 41) Talatveki Abram, Piotrkowska 31, kasa żelazna, 2 maszyny do wyrobu gilz.
- 42) Benkiel Dawid, Południowa, 16, meble.
- 43) Weksler i Choczyński, Piotrkowska 32; 60 metrów towaru.
- 44) Szenrok M. A., Konstantynowska 98, 30 bel surowców.
- 45) Gliksztajn K., Południowa 25, meble.
- 46) Goldstein i Zarzewski, Pomorska 27, meble.
- 47) Herszkowicz i Lipkowski, Piotrkowska 24, 70 sztuk towaru, kasa ogniotrwała, biurko.
- 48) Weinberg i Lipszyc, Piotrkowska 24, 100 chustek, 50 sztuk towaru.
- 49) Karmiol Moszek, Zielona 34, szafa do rzeczy, dwie maszyny do szycia.
- 50) Dudkiewicz Nuchym, Pańska 34, bufeł: waga, 300 sztuk żalek, 10 paczek masła roślinnego, 10 pudełek szprotów, 1 szafa do rzeczy, kredens, umywalka.
- 51) Maurer Edmund, Andrzej 44 meble.
- 52) Bajer i Przytycki, Nawrot 38, kredens, 8 sztuk towaru, szafa, kozetka.
- 53) Rubinstein Szaja, Piotrkowska 66, 30 sztuk towaru.
- 54) Lewkowicz Zygmunt, Piotrkowska 82, kredens, pianino.
- 55) H. M. Liberman, Skwerowa 1, meble.
- 56) Wienerowie i Reinhold, F. „Spółpol” Piotrkowska 38, 50 paczek mydła.
- 57) Pol Alfons, Nawrot 36, meble.

Zasekwestrowane ruchomości są do obejrzenia w dniu sprzedaży u wymienionych dłużników na miejscu licytacji.

KIEROWNIK URZĘDU: (—) PODMUNICKI.

Na raty! Dogodne warunki! Długoterminowy kredyt.

Rowery, maszyny do szycia

i poszczególne ich części składowe

B. BORYSIEWICZ i S-ka Sp. Kom.

ul. 6-go Sierpnia (Benedykta) 2. Wejście przez skład apteczny

799

Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łódź, prosi swoich członków, o przybycie na

Ogólne Roczne Zebranie

członków Stowarzyszenia,

które odbędzie się w niedzielę dn. 5-go kwietnia r.b. o godz. 4-ej po południu w Sali Towarzystwa Kredytowego m. Łódź przy al. Pomorskiej pod Nr. 21.

porządek dzienny:

- 1) sprawozdanie z działalności i finansowe za rok 1924,
- 2) Raport Komisji Rewizyjnej, 3) Uchwalenie budżetu na rok 1925
- 4) wybory członków do Zarządu i do Komisji Rewizyj., 5) Wniośki wniośki.

928

Fotografujecie się

tylko w pierwszorzędnym Atelier

A. PIOTROWSKI

647

Plac Wolności 16 B.

3 pocztówki cała figura 2 Złote. 1 Foto-portret, duży z natury 40x50 cm. cała figura 10 Zł.

Zdjęcia wykonywa znany operator

p. F. Buchner

b. właśc. **f. J. Tyraspolski**

Wielki wybór

kostiumów, palt, sukien, blazek najnowszych fasonów po cenach niższych poleca

Dom Chrześcijański
Piotrkowska 215.

Przyjmuje obywateli z własnych powierzonych materiałów. 828

potrzebne uczennice do szkoły. ul. Przejazd 55, obywat. II piętro, M. Krakowska.

928-1

Zgubione dokumenty

Kowalczyk Tadeusz zgubił książkę wojskową, wycanę przez P. K. U. Sieradz.

928-1

W największym wyborze

Fortepiany, Pianina, Pianina automatyczne, Fisharmonje i t. d. następujących firm

Bechstein, Blüthner, Feurich Grotrian - Steinweg, Hupfeld, Ibach, Schimmel, Zimmerman

w różnych cenach od zł. 1.900

i t. d. znajdziecie W. P. w składzie Fortepianów i Pianin

Karola Koischwitz

Łódź, ul. Moniuszki 2, tel. 24-72.

Na składzie ciałeczki do nut, taborety i parlofony.

Ceny przystępne.

Dogodne warunki

Rok założenia 1892. — 5-0 letnią gwarancją piśmienną.

875-3

Karety landa

poswozy do wynajęcia na sluby
Lapacery. Cegielniana 62, tele-
fon 22-88. 81

Zginał pies

do polowania, szpakowaty w
brązowe laty. Ondać za wy-
negodzeniem u właściciela do-
mu. Andrzej 6. 892-

Dr. med. A. Banasz

Urolog (choroby nerek, pęcho-
rza i dróg moczopęciowych) i
przyjmuje od 5 do 5 i od 7
pół do 8 i pół. 617

Moniuszki II. tel. 39-88

Do wszystkich matek

Używajcie dla dzieci tylko
puder „BOBO”
marki „GLOBUS”

Układa swędzenie, zaczerwienie
nie i stan zapalny skóry. 95-81

Potrzebny sprzedawca

dobrze zaprowadzony w hand-
lach delikatesów i kolonialno-
spożywczych. Piśmienne oferty
właśc. Dom Handlowy „De-
la”, Kilińskiego 78. 92-

Sprzedam mleczarnię

przełożoną z urządzeniem. Wia-
domość: ul. Kątna 32, Beeler.
84-2

Kilimy

ogrzane malowane w różnych
deseniach stylowych, półtora
metra długości po 12 złotych.
Obejrzyć można: Wólczańska 62
m. 5, i piętro, od 9 rano do
8-9 wiecz. 861

Nie bywało jeszcze w Łodzi

BIAŁY TYDZIEŃ

w sposób zagraniczny.

Piękna dekoracja lokalu przedewszystkiem, bez-
konkurencyjne niskie ceny

Bielizny i białych towarów

wywołując będą największe zdziwienie.

Podczas Białego Tygodnia sprzedawć będziemy:

Palta damskie

nowe tasyony po cenach
reklamowych

28 38 48

Eleganckie palta

w dużym wyborze

65 75 85 95

Wystawy zasługują na uwagę. Kupno nie obowiązuje.

SZMECHEL I ROZNER

Sp. Akc.

Łódź, Piotrkowska 100 i filja 160.

867

Kto chce fotografować się

tanio i dobrze niech śpieszy do 871

Zjednoczonych Fotografów, Narutowicza 13

Sp. z ogr. odp. Tel. 25-00. (daw. Dzielna).

3 Poczłówek 2Zł. 1 Portret 8Zł.
szk. cała figura z natury
cała figura

Uwaga: Niepogoda nie robi różnicy w zdjęciach.

Zakład czynny bez przerwy od 9 r. do 7 w.

Ul. Narutowicza 13 (daw. Dzielna) Tel. 25-00

Dla znawców

prawdziwe szynki praskie

tzw. kuracyjne, wyborowej jakości polecają

Bracia Ignatowicz

Piotrkowska 96, telef. 8-33.

UWAGA: Już przyjmujemy zamówienia na nad-
chodzące Świąta Wielkanocne. 295

Okazja przedświąteczna!!

Od poniedziałku 30 marca r.b. do 8 kwietnia włącznie

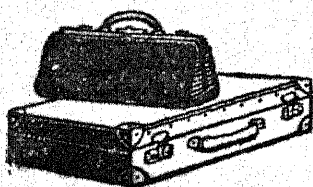
wyprzedaż starych win i likiorów
po niebywale niskich cenach:

Teodor Wagner

Piotrkowska 101, tel. 5-9.

Rok założenia 1901.

879

Zakład Rymarsko-Galanteryjny

S. Skarżyński

Piotrkowska 133

Poleca: walizy, kufrы, teki, torby damskie, portfele, por-
tmonetki, sztylpy, pasy koalicyjne chomonia wyjazdowe
robocze czapki i t.p. Ceny umiarkowane 926

Sprzedam

dom murowany, dwupiętrowy, frontowy, dom drewniany w ogro-
dach, mieszkanie 10 siołby garaż stajnia, obora i piwnica muro-
wane, studnia artezjska. Ogród jednomorgowy 145 drzew owoc-
owych starszych gatunków, rzeka czysta, wszystko w dobrym stanie,
miejsce handlowe, przy samym tramwaju. Wiedomość w Rudzie
Pabjanickiej, Piotrkowska 8, u gospodarni. 882

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenery-
cznych skórnych i włosów
kabinet Roentgena i światłolecz

Piotrkowska 144 róg, Śwan-
delicka 2. Godz. przyjęć od
9-2 16-8. dla pan 5-6

Telefon 29-45. 842

Wyprzedaż

damskich bucików i pantofli róż-
nych wysortowanych od 10-
15 Zł. i dziecięcych, skórzanych
pantofelek od 5-10 Zł. w ma-
żynie obuwia Janiec, Andrzej-
ka 24. 873-9

Poszukuje się

dyrektora amatora do prowa-
dzenia nowo formującej się or-
kiestry przy T-wie Kłemesi-
czym „Resursa” w Łodzi. Oferty
nadsyłać do Kł. Urbanow-
icza, Piotrkowska 117, prawa o-
ficyna, drugie wejście, i piętro.
802-3

Najpocząwszy
ból głowy

usuwać proszki
dla dorosłych
z „kognitkiem”
wyrchu apteki A.
Gusackiego w
Warszawie. Sprzedają apteki.

Leczenie zębów

i jamy ustnej

Piotrkowska 86, d. Petersilge. Tel. 88-27 i 27-83

Porada bezpłatna. Wyjście zęba 2 złote.

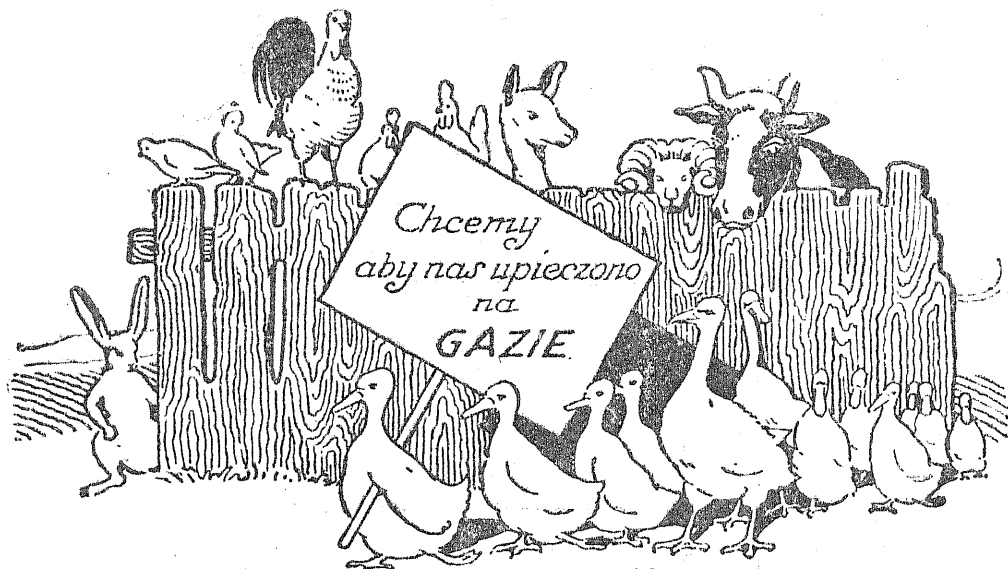
Pracujemy od godz. 9 do 8 wiecz. bez przerwy. 818

M. Kołodziejcki

w Łodzi, ul. Andrzej 3.

Bielizna damska i męska, trykoty,
krawaty, rękawiczki, galanteria. 818

Gotujcie na gazie!

Gaz to wygoda, czystość, ekonomja.

Skład przyborów gazowych w Gazowni Miejskiej ul. Targowa 18. tel. 154. (849)

UWAGA! - Cześć Wam Panowie!

Polecam Sz. Klienteli moja pracownię, którą otworzyłem po kilkoletniej pracy, jako dyplomowany krojczy i kierownik konfekcji męskiej w pierwszorzędnym firmach łódzkich.

Przyjmuje futra, palta, garnitury cywilne i sportowe, kostjomy i palta damskie oraz reperacje garderoby. Ceny są wyjątkowo konkurencyjne na całą Łódź. Robota solidna i tania podł. żurnali Paryskich i Londyńskich. Adres mój: Przejazd Nr. 14 II p., front.

569

Z poważaniem
Józef Kotubiński.

LUSTRA

za gotówkę i na raty

10-cio tygodniowe lub miesięczne, wszelkie rozmiary i fasony, ramy własnego wyrobu, solidnej roboty. Toalety najnowszych rysunków.

Uwaga: Lustra małych rozmiarów po 5 Złotych tygodniowo.

Targi Rzemieślnicze

Al. Kościuszki, 73.

BANK

Przemysłowców Łódzkich

Spółdzielnia z ogr. odp.

Rok założenia 1881.

Ewangelicka Nr. 15.

przyjmuje z oprocentowaniem:

Wkłady oszczędnościowe w Złotych z wymówieniem i na każde żądanie.

Wkłady oszczędnościowe w Dolarach innych walutach obcych, zwrotne w Dolarach i t. p.

Załatwia wszelkie operacje bankowe

Bank Dewizowy.

Wynajem kasetek stalowych (Safes)

Rysunki techniczne

maszyn i ich części, rysunki do projektów, opracowanie i wykonywanie. Udzielam lekcji kreślenia. L. Frydrychowicz, Piotrkowska 275, od godz. 5 i po poł. 914

Wyborną
kapustę kiszoną
oraz ogórki kiszone

we większych ilościach poleca

Hugon Geisler
Główna 21. 556

Na wypłatę!

Sweatry
Manufaktury
Galanterie
Jedwab
Firanki

Piotrkowska 37

(w podwórzu) 55

Ukazywanie

do sprzedania: nowa maszyna do szycia firmy „Steewer”, gabinetowa, najnowszy system oraz używana „Singer” skrzynkowa, trochę zużyta i stare skrzynki koncertowe. Karłow ska 22 m. 7. 55

Zginieła suczka

haterien, z kagańcem, ciela czarno nakraplana, dnia 17 b. m. wabi się „Miszka”. Utracona się oprowadzić na ulicę Piotrkowską 62. restrykcja za nagrodą. W przeciwnym razie nieprawy właściciel będzie pociągany do odpowiedzialności sądowej. 570

Letnisko

Pokoje z całonocnym utrzymaniem kuchnia smaczna i tania. Miejsce woda i ciepła woda. Wiadomość do: kwietnia 60. Piotrkowska 62 m. 3 od 5. 55

Lecznica Chorób Zębów

LEKARZA-DENTYSTY H. PRUSS

145 Piotrkowska 145.

Za plombowanie oraz wprawianie zębów

Oplata niska. — Podług taksy.

Sprzedaż szyb okiennych

oraz szklenie budowli po cenach konkurencyjnych poleca

J. OLEJNICZAK

Główna 14.

703

Szkoło okienne

matowe, ornamentowe, katedralne kolorowe i t. p. Szkło surowe i druciane do krycia dachów. Kit czysto pokostowy. Ogniotrwałe kamienie szamatowe. Płyty piekarskie krajowe i zagraniczne, diamenty do cięcia szkła. Litory szklane. Kompletnie szklenie budowli oraz wszelkie reperacje wykonuje się szybko i po cenach konkurencyjnych.

Tr. Hanelt, Łódź, Pusta 17

Na raty!

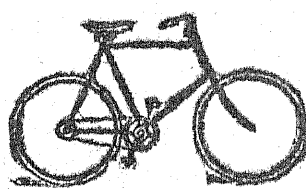
Na raty!

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność że w składzie moim na Górnym Rynku, przy ul. Rzgowskiej 4 posiadamy wielki wybór mebli i krzeseł wiedeńskich. Całkowicie urządzenie jak: jadalnie, sypialnie, dębowe, orzechowe i innych gatunków. Tapicerskie roboty jak: olotransy, materace, krzesła wyscielane, różnych fasonów, lustra, rozmaitych gatunków.

Posiadam także na składzie całe urządzenia kuchenne. Warunki jaknajdogodniejsze. 25% taniej, niż przedtem. 513

A. W. Sierakowiak, Łódź, Rzgowska 4.

detalicznie

hurtowo

ROWERY

w wielkim wyborze pierwszorzędnym firm — jak: —

„Victorja” „Steewer” „Weltrad” „Pofator”

Ceny fabryczne.

Ceny fabryczne.

poleca KAROL KÜSTER i SYNOWIE

Łódź, Sienkiewicza 23.

603

Zawodowa Szkoła kroju szycia i robót ręcznych,

Odnznaczona złotym medalem

Mistrzynie cechu A. KOPYŁOWSKIEJ

Łódź, ul. Piotrkowska 154.

Kurs kroju pasowania i modelowania. Kurs szycia i mierzenia. Kurs wszelkich robót ręcznych, słoju i robót trebińskich. Po skończonym kursie uczennice otrzymują świadectwa prywatne i cehowe. Dla pracujących kursy wieczorowe. Zapisy w kancelarii szkoły od 10 do 1ej i od 6 do 8 wiecz. Sprzedaż fasonów papierowych. 29275

Dla niezamożnych

uczennice nauka robót ręcznych i szycia bielizny za opłatę 10—20 miesięcznie.

Szkoła Położnych

przy sanatorium „UNITAS” w Łodzi, przyjmuje od dnia dzisiejszego zapisy kandydatek na nowy kurs do Szkoły Akuszeryjnej.

Początek wykładów 20 kwietnia r. b. Zgłoszenia: Kancelaria Sanatorium „Unitas” Łódź, Pusta 19, od godz. 9—12 rano. 864

Państw. Szkoła Włókiennicza

w Łodzi

Dnia 1 kwietnia 1925 roku zostało otwarty kurs wieczorowy rysunków zawodowych dla stolarzy i ślusarzy. Zapis kandydatów przyjmuje Kancelaria Szkoły codziennie, prócz niedziel i świąt, od godziny 8 rano do 8 p. południem i od 7 do 8 wiecz. 742

Przedstawicielstwo

Lincoln Ford Fordson

„ELIBOR”, Sp. Akc. Handl.-Przemysłowa Ł. J. Borkowski w Łodzi

Składy i Garaże: ul. Kilińskiego 70, tel. 172 i 173. Sklep: ul. Piotrkowska 48, tel. 84

Poleca: Nowe modele 1925 r. w czterech kolorach, na balonach, z bezpłatną zapasową oponą i kioską.

Samochody ciężarowe i omniбусowe na 15 osób, jedyne dla celów komunikacji międzymiastowej.

Części zamienne w pełnym asortymencie na składzie.

Warunki kupna dogodne.

801

Lecznica Lekarzy Specjalistów

przy ul. Piotrkowskiej 17 (2 podwórze)
przy ul. Zachodniej 52, tel. 34-67.

wewn. (płuc i serca) 11 pół-2
wewn. i nerw. 2 i pół do 3 pół
wewn. (żołądka i kiszki) 5-6
dzieci 9-11
dzieci 5 i pół do 5
chirurgiczne 12-2 i pół
chirurg. 5-4
oczne 11-12
oczne 2-3
oczne 4 i pół do 5 i pół
kobięce 9-10
" 11-12
" 4 i pół do 5 i pół
nos, uszu i gardła 11-12
" " 1 pół-2 pół
" " 5-7
skórne i wen. 11-12
" " 2 i pół do 3 i pół
" " 4-5
zębów (plomb. wyjm. i wpraw) 6-8
Analizy 10-5

Dr. Osiecki,
Dr. Starzyński,
Dr. Olszewski.
Dr. Ziegler Artur,
Dr. Ziegler Edward,
Dr. Artykiewicz,
Dr. Manteuffel,
Dr. Garliński,
Dr. Michalski,
Dr. Karnicki,
Dr. Ługowski,
Dr. Skibiński,
Dr. Marx,
Dr. Altenberger,
Dr. Czaplicki,
Dr. Altenberger,
Dr. Dutkiewicz,
Dr. Skosiewicz,
Dr. Stawowczyk,
Dr. Miłodrowski,
Dr. Załęski.

Cena za poradę 3 Zł.

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Sprzedam kredens, stół, krzesła otomane, tremo, szafę, łóżko, bielizniarkę. Piotrkowska 189-9. 879-1

Sprzedam piwnię lub sam lokal jeno, z powodu pilnego wyjazdu. Lokal składa się ze sklepu i pokoju z kuchnią. Aleksandrowska 52. 921-2

Power do sprzedania za 50 Zł. Nowo-Zarzeńska 46, m. 17. 942-2

Młode pieski białe pudełki do sprzedania. Wład. ul. Miłsza 25, m. 49. 930-2

Power do sprzedania tanio. Stara-Targowa 41, lewa of. III p. m. 39. 924-1

Power nowy z wolnem kołem. Okazyjnie tanio sprzedam. Zakątna 86, m. 10. 938-2

Sprzedam sklep z mieszkaniami. Fabryczna 2, wiadomość od 4-7. 938-2

Najlepsze maszyny do szycia. Sprzedaje na raty. Rośen Piotrkowska 88. 938-6

Fortepian drugi używany sprzedam za 300 Zł. Andrzejka 24, m. 1. 949-1

Sprzedam 2 morgi ziemi z budynkami 6 km. za Zduńska Wola, nadające się na letnisko. Wiadomość: Konstanyńska 84, Ewich. 922-2

Maszyna krawiecka bębnowa używana do sprzedania. Cena 120 Zł. Kilińskiego 254, m. 3. 921-2

Różne:

AA Meble i Dywany! Łóżka metalowe krzesła wieńskie po cenach najniższych poleca Magazyn mebli Wład. sława Romiszowskiego, Piotrkowska 116, I piętro. 882-1

Na wypłatę! Gabardina, boston, popeliny, kamgarny, szewoty, piękne, wełniane kraty ryps. Nie odkładajcie na ostatnie dni! Leon Rutaszk, Kilińskiego 41. 802-9

Potrzebny czeladnik tapicerski. Piotrkowska 108. 940-2

Potrzebny chłopiec do tapicerstwa. Nawrot 8. 942-1

Kursy francuskiego konwersacji, powtórzenie kursu. Polski, angielski. Kilińskiego 83-2. 943-1

Potrzebna dziewczyna do posługi domowej. Fabryczna 2, m. 77. 941-3

potrzebny czeladnik na damską szpilkową robotę. Andrzejka 24, J. Janiec. 937-1

potrzebna służąca do wszystkiego. Zachodnia 22, Mikulska. 929-1

Bezdzietne małżeństwo przyjmie na wspólne mieszkanie przyzwoitego mężczyznę. Wiadomość: ul. Wólczańska 97, m. 4, od 5 do 9. 934-3

Potrzebna służąca do sprzątnia. Racwańska 17-2. 935-2

potrzebna zdolna i uczennica do pracowni sukien. Ogrodowa 28, s. 3, m. 4. 924-1

potrzebna do służby domowej dziewczyna, lubiąca czystość i dzieci. Zgłaszaj się: L. Bortowski, Łódź, ul. Wólczańska 112, I. of. I p. m. 7. -1

Uwaga! Wielki wybór obuwia w magazynie Janiec, Andrzejka 24. 903-21

Przybił się pies doberman. Do odebrania: Granitowa 29. Nowe Chojny, Janieki. 946-1

Na wypłatę! Damskie, męskie koszule, pończochy, skarpetki, reformy krawaty, swetry, chusteczki. Nie odkładajcie na ostatnie dni! Leon Rubaszkin Kilińskiego 44. 800-9

Na wypłatę! Białe i ciemne, ze satyny, satyny kretony, maslin, batysty, trykotina, etaminy, fiole. Nie odkładajcie na ostatnie dni! Leon Rubaszkin, Kilińskiego 44. 801-9

Akuszerka Drzymałowa. Piotrkowska 225. 887-6

Wytynowany nauczyciel udziela lekcji w zakresie ośmiu klas. Przygotowuje do egzaminów dla eksternów. 6-go Sierpnia 14, relnia. 898-1

potrzebny jest chłopek do terminu do ślusarni. Łąkowa 22. 928-1

pracownia sukien "Wandy" wykończa starannie i elegancko: kostiumy 35 Zł., sukienki 16. Główna 55, II piętro, front. 927-1

potrzebna energiczna gospodyni samotna do samodzielnego prowadzenia większego gospodarstwa wiejskiego. Zgłoszenia z referencjami do 6 wiecz. Piotrkowska 130, m. 14. 925-2

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY”

Musiałowiczowej

mistrzyni odczewej

nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii srebr. i dyplomami uznania

Łódź, Piotrkowska 163.

Kursy wyższe i niższe Metoda kroju według systemu francuskiego i angielskiego Gruntowna nauka pasowania mierzenia i opinania dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy w guście. Uczennice otrzymują patenty cechowe, lub świadectwa prywatne. Na miejscu duży wybór manekinów. 932

Uwaga!!

Nie tak nie konserwuje zębów

jak proszek „Justodon”

marki „Glovas”.

Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych 93-

Choroby pier-

ciastowe kaszel,

duszność usuwają:

Balsam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

colan Age Bal-

sam Thio-

Miejski

Kinematograf Oświatowy

Wodny Rynek

tramwaj 6 i 10

Od poniedziałku dnia 18. III r. b.

Dla dzieci i młodzieży

Film we filmie

Gwiazdy, gwiazdeczki i kalętyce ekranu.

Szkic z dziej. kinemat. w 6 akt.

Dla dorosłych

Alkohol, Seksualizm i Przestępczość

Nad program: Bratierowie areny Jim (Jok) komedia w 4 akt.

Początek seansów: dla dzieci i młodzieży o g. 5-aj i 5, dla dorosłych o g. 6,30 18,50 w

Ceny miejsc: dla dzieci i młodzieży 1 miejsce 25 gr., II 20 gr., III 10 gr., dla dorosł. 1 miejsce 70 gr., II 60 gr., III 50 gr.

Zecer akcydensowy

umiejący wyrabiać

stemple kauczukowe

poszukuje odpowiedniej osoby. Adres: Łódź, ul. Andrzejka 49. K. Wawrzyntak. 984

MYDŁO toaletowe

w różnych gatunkach od Zł. do 15 za tuzin poleca w 4-ach kolorach po zł. 12 za tuzin poleca

Fabryka Mydeł toaletowych i wyrob. w kosmetycznych

W. Hugo i Wittel, Łódź, Wólczańska 117

Uprzedzającym wysoki rabat.

644-

REGA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 30 gr. w tekście 20 gr. za tekstem 25 gr.; z. wzajemne 7 gr.; wśród drobnych 10 i nekrologi 25 gr. komunikaty 2 gr. wiersz milimetry lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 5 gr. za wyjątkiem: duże litery 10 gr. najmniejsze ogłoszenie 10 gr. Drobne ponad 20 wierszów wyraz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, nagr. 100 proc. Stronice przed tekstem i w tekście podzielone na 3 łamy, za tekstem na 1 łamów. Akcydensowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do 30 października 1925 r. 6-aj 50 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przedtem przyjęte ogłoszenia bez szczególnego zawiadomienia. Rozwój może zamawiać w „Głosie” u p. Lacha i Fabianitach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

GOŚCIEŃSKI I WISNIEWSKI

NIEDZIELA, 29 MARCA 1925

Nie rzucim ziemi...

W dniu 15 marca Warszawa i inne miasta Polski zaprotestowały uroczystie przeciw dążeniom Niemiec do rewizji naszych granic zachodnich. Ilustracja nasza przedstawia wielotysięczną rzeszę manifestantów, zebranych tegoż dnia przed ratuszem warszawskim, gdzie wygłosił podniosłą mowę prezes Rady miejskiej sen. Ignacy Baliński. Po odśpiewaniu „Roty“, manifestanci udali się przed prezydjum rady ministrów w celu złożenia ślubowania jedności wobec zakusów niemieckich. Prezes ministrów Grabski zapewnił delegację, że rząd czuwa nad wypadkami politycznymi i ocenia je ze spokojem.

Fot. Machowski i Ziarkowski

Z chwili

Protest Stolicy przeciw zakusom Niemiec. 1) Mowa sen. Ignacego Balińskiego. 2) P. Nawrocki przemawia w imieniu powstańców górnośląskich. 3) W tych dniach powrócił z Paryża p. minister spraw zagranicznych A. Skrzyński, który konferował z francuskim prezesem ministrów p. Herriot'em o sytuacji, jaka się wytworzyła po ostatnich obradach Ligi Narodów w Genewie.

Fot. Machowski-Złakowski

Akademicki chór jugosłowiański „Obilicz”, bawiący obecnie w Warszawie, składa na grobie Nieznanego Żołnierza urnę z ziemią z grobu w Belgradzie. Fot. Krasicki

Wręczenie nagród na konkursie strzeleckim prasy. I nagroda p. Bednarski (X), II nagroda por. K. Laskowski, III nagroda mjr. O. Laskowski.

Fot. Machowski-Złakowski

Jubileusz 50-letniej pracy scenicznej mistrza operetki warszawskiej, Morozowicza

1) Uroczystość jubileuszu.
2) Morozowicz w roli Ludwika XV w operetce „Madame de Pompadour”.

Fot. Reutt

Ze świata

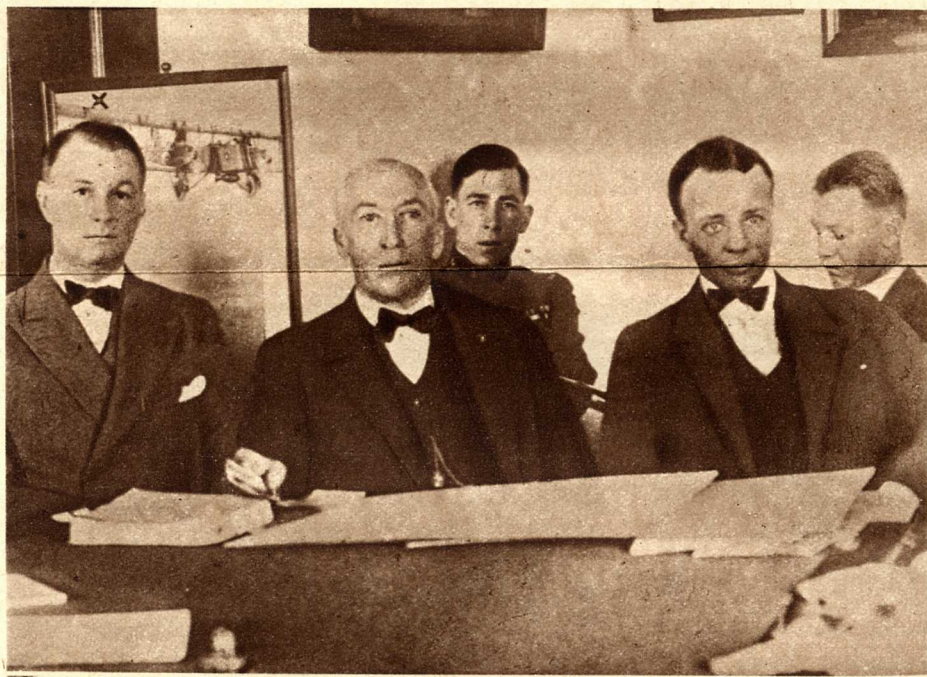
Król Hiszpanji Alfons, po nabożeństwie żałobnem za ś. p. marszałka dworu ks. Zorrecella, opuszcza kościół San José w Madrycie.

Photo Wipro

Drugi syn Mikada, książę Asa Akida Kuni, poślubił w tych dniach księżniczkę z linii królewskiej Tomoko Fushimi. Uroczystość odbyła się według tradycji japońskiej, młoda para przywdziała narodowe stroje.

Photo Wipro

Degradacja szefa amerykańskich sił lotniczych. Generał Mitchel (X) został zdegradowany z szefostwa za zamieszczenie w prasie artykułu, traktującego o polityce lotniczej Ameryki.

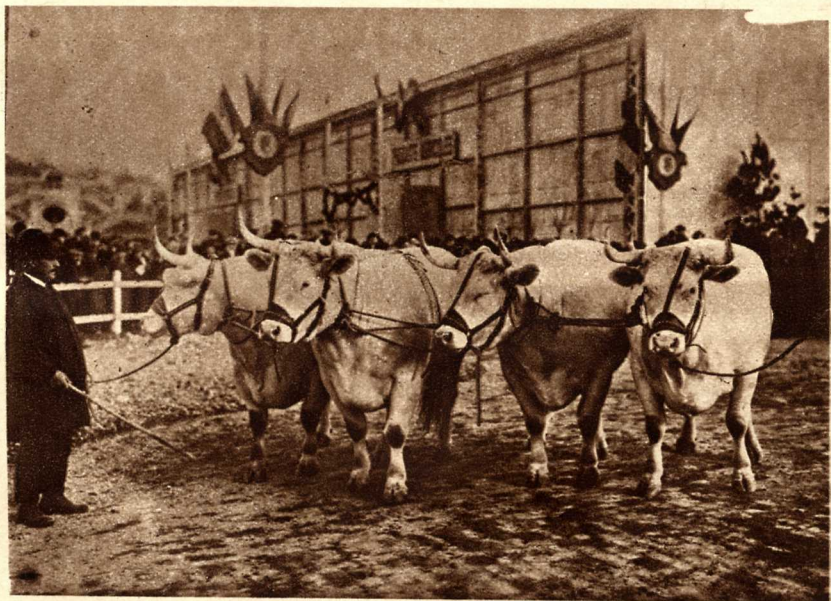
Photo Wipro

W Paryżu dnia 16 b. m. angielski minister Chamberlain, który występował przeciw Polsce w Genewie, konferował z francuskim ministrem Herriot'em w sprawie przyjęcia Niemiec do Ligi Narodów.

Photo Meurisse

Wystawa rolnicza w Paryżu

Wspaniałe cztery okazy siwych wołów rasy Nivernais, które otrzymały pierwszą nagrodę na konkursie.

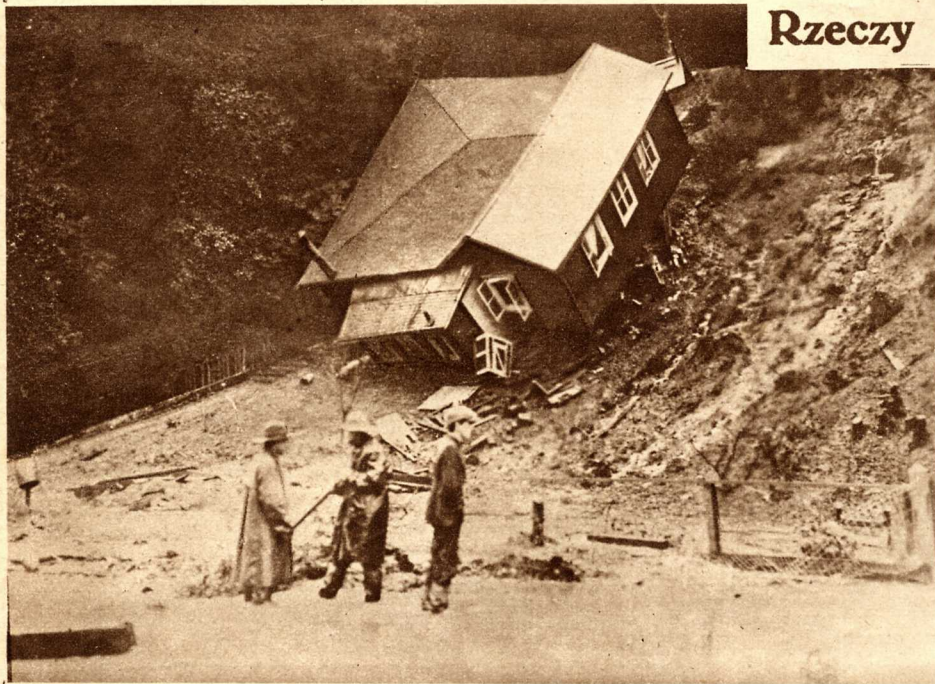
Photo Branger

Okazy z Bretanji, przeprowadzone przed min. rolnictwa p. Quenille.

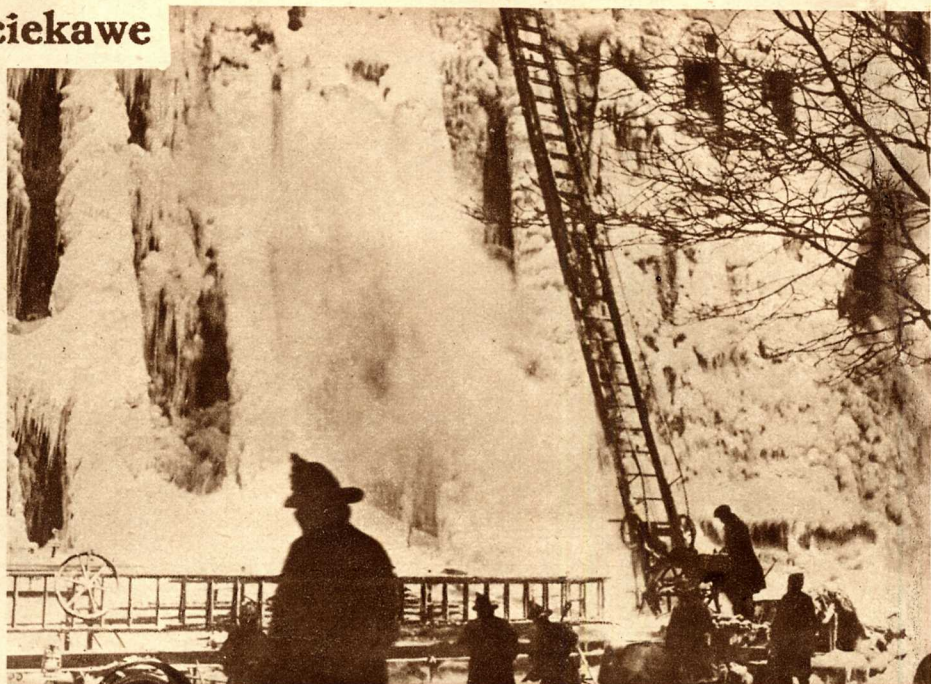
Photo Meurisse

Rzeczy ciekawe

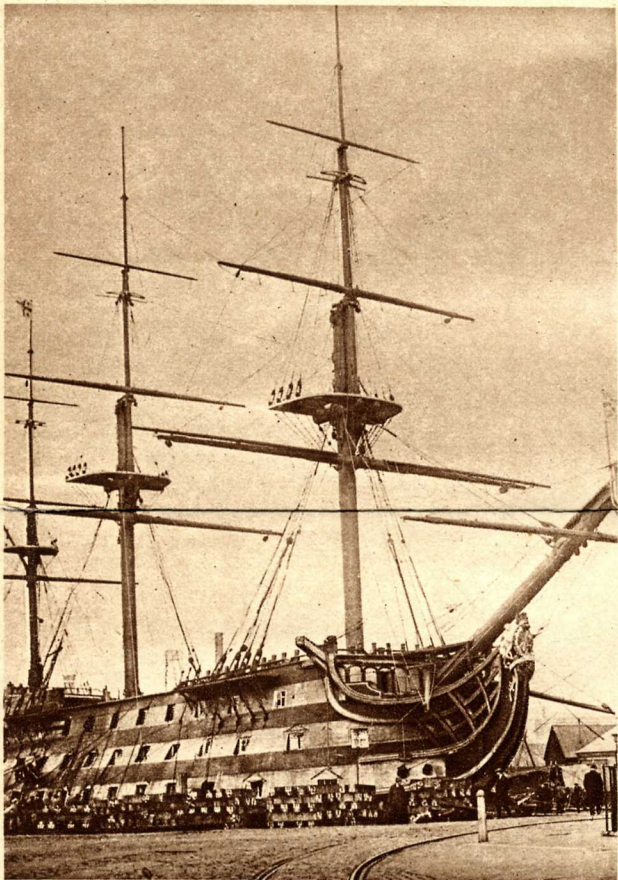
Ostatnimi czasy w Kalifornji zerwała się gwałtowna burza, która poczyniła wielkie szkody, niszcząc kilkadziesiąt domów mieszkalnych. Ilustracja nasza przedstawia jeden z takich domów, porwanych przez huragan.

Photo Wipro

Zdjęcie z pożaru w Montreal (Kanada), w czasie którego straż ogniowa musiała pracować przy temperaturze -35°C . Woda z hydrantów momentalnie zamrażała, pokrywając cały budynek grubą warstwą lodu.

Photo Wipro

Bojowy okręt, słynna bandera „Victory”, na której admirał Nelson w bitwie pod Trafalgar otrzymał śmiertelną ranę, znajduje się od przeszło dwóch lat w suchych dokach w Portsmouth w celu rekonstrukcji. Okręt przedstawiony ze strony odrestaurowanej.

Photo Sport & General

Człowiek bez nerwów. Jak bardzo przyzwyczać się można do niebezpieczeństwa, wskazuje fotografia trzech robotników na amerykańskim drapaczu chmur, którzy nie kontentują się swoim powietrznym zawodem, ale jeszcze wykonują szczególne sztuki na rusztowaniu żelaznym na wysokości 50 m.

Steeplechase-wyścigi z przeszkodami w Eton. Mrs. r. Pitman, słuchacz uniwersytetu etońskiego, przeskakuje strumień, wygrywając miano seniora wyścigów.

Photo Sport & General

Fragment z wystawy Sztuk Dekoracyjnych w Paryżu. Widok pawilonu belgijskiego na moście Aleksandra III.

Fot. Meurisse

Wyścigi samochodowe w Miramas (Francja) o nagrodę „Grand Prix de Provence”.

Photo Meurisse